ЯШАСИН БОЛГАР-СОВЕТ ДЎСТЛИГИ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 йил чиқиши

№ 129 (3611).

2 ИЮЛЬ ЯКШАНБА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА ТОШКЕНТДА БОЛГАР-СОВЕТ ДЎСТЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН МИТИНГ БЎЛИБ ЎТДИ. БУ МИТИНГ ИККИ МАМЛАКАТ ХАЛҚЛАРИ ЎРТАСИДАГИ АБАДИЙ ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИКНИНГ ЯНГИ, ЁРҚИН НАМОЙИШИГА АЙЛАНДИ.

Ҳамиша биргамиз

Совет ва болгар халқларининг дўстлигининг бой тарихий, шонли анъаналари бор. Бир-бирининг миллий хусусиятлари, территориал мустақиллигини ҳурмат қилиш, коммунистик ва социалистик жамиятлар барпо этишда ҳар томонлама ўзаро ҳамкорликка асосланган мамлакатлар ўртасидаги бу янги типдаги дўстлик йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда, камол топаяпти. Икки қардош, қондош халқларнинг бир-бирига меҳр-муҳаббати, садоқати, ҳурмати тобора мавж ураяпти. Уларни ўзаро боғлаб турган дўстлик иплари янада кўпаймоқда ва мустаҳкамланяпти.

Мана бир неча йилдирки, Тошкент области ва Хасково округи меҳнаткашлари ўзаро алоқа ўрнатишган. Иккала халқ вакиллари бир неча бор бир-бирларининг ҳузурида бўлишди.

Яқинда областимизга қардош Хасково округи саноатчилари вакилларидан иборат делегациянинг келиши икки халқ ўртасидаги дўстлик алоқаларининг тинмай мустаҳкамланаётганлигининг яна бир ифодаси бўлди. Қардошлар ўн кундан ортиқ вақт давомида областимиз халқ хўжалиги билан танишдилар.

Дўстлик сафари ниҳоясига ҳам етди. Кеча Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида зўр тантана билан ўтган болгар-совет халқи дўстлиги митинги қардошлигимизни янада мустаҳкамлашга олиб келган ана шу самарали сафарнинг муносиб якуни бўлди. СССР, Болгария ва Ўзбекистон давлат байроқлари билан безатилган бу муҳташам бинода областимиз меҳнаткашларининг юзлаб вакиллари йиғилдилар. Қардош Хасково округи саноатчилари делегацияси митинг президиумида ўтиришибди.

Митингни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари ўрток **М. А. Абдураззоқов** очиб, қисқача кириш нутқи сўзлади.

— Бугун биз бу ерга Тошкент области ва Болгария Халқ Республикасининг Хасково округи меҳнаткашлари ўртасидаги дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга бағишланган митингига йиғилганмиз,—дейди ўрток М. А. Абдураззоқов. Митингда Хасково округ партия комитетининг секретари ўрток Лазар Рандев бошчилигидаги қардош Болгар халқи делегацияси қатнашмоқда. Делегация аъзолари бир неча кун республикамизда меҳмон бўлишди.

Тошкент областини Хасково округидан юзларча километр масофа ажратиб туради. Лекин шундай куч борки, унга ҳеч қандай масофа таъсир қила олмайди. Бу куч пойтахт области ва Хасково округи меҳнаткашларини бир-бирига чамбарчас боғлаётган мустаҳкам дўстликдир.

Бизнинг дўстлигимиз халқ хўжалиги ва маданий қурилишнинг у ёки бу соҳасида халқларимиз эришаётган ютуқларни ўзаро баҳам кўришдагина ифодаланмайди. Бизнинг дўстлигимиз аввало тажрибаларимизни чуқур ва ҳартомонлама ўрганишдан, уни ўзаро тобора бойитишдан иборатдир. Алоқанинг бундай шарти экономика ва маданиятимизни янада ривожлантириш ишида бизга катта ёрдам беради.

Хасково округида бўлган Тошкент области делегацияси, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг ҳаёти ва меҳнатдаги муваффақиятлари билан батафсил танишдилар. Болгариялик ўртоқларимизнинг саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги ютуқларидан партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишни ташкил этишдаги тажрибаларидан ўрганадилар. Болгариялик дўстлар ҳам худди шу соҳаларда бизнинг фаолиятимиздаги фойдали томонларимизни кўрган бўлсалар керак.

Бундай ўзаро бир-бирига тарғиф буюриш яхши натижалар бераётганлигини кўрсатувчи кўп мисоллар келтириш мумкин. Масалан, бизнинг областимизда қардошларимизнинг сабзавот етиштириш соҳасидаги илғор методлари, қишлоқда уй-жой қурилишида орттирган тажрибалари ва бошқа шу каби янгиликлар муваффақият билан ўзлаштирилмоқда. Биз билан дўстларимиз ўртасида ҳеч қандай сир бўлмайди. Шунинг учун ҳам биз Хасководан келиб, ҳузуримизда меҳмон бўлиб турган делегацияга барча бойликларимизни, уларни қизиқтираётган ҳамма ютуқларимизни кўрсатишга ҳаракат қилдик. Шуни афсусланиб айтиш керакки, бугун уларнинг сафари тугамоқда. Улар областимизнинг барча шаҳар ва районларида бўлишга улгура олмадилар. Лекин биз шунга ишонамизки, улар яна бир бор областимизга келишади ва ўшанда кўриб улгурилмаган ҳамма жойларни кўрсатамиз.

Қадрли болгар дўстлар! Сиз, албатта, бутун мамлакатимиздаги халқлар қатори областимиз меҳнаткашлари ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини катта меҳнат ва сиёсий кўтаринкилик билан муносиб кутиб олишга тайёрланаётганликларини кўргандирсиз. Бу Совет давлатининг ҳаётида жуда катта воқеадир. Биз ишонамизки, Хасково округи вакиллари ана шу катта юбилейни байрам қиладиган куни—7 ноябрда республикамиз пойтахтида бўладиган тантаналарда қатнашадилар.

Областимиз меҳнаткашлари, деди Абдураззоқов, болгар халқини самимий севадилар ва унга ҳамда унинг вакилларига социалистик қурилишда улкан муваффақиятлар тилайдилар.

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўрток Тодор Живков КПСС XXIII съездидаги нутқида шундай деган эди: «Болгария Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқи ўртасидаги ўзаро алоқалар тўла равишда марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми, тенгҳуқуқлилик, самимий дўстлик ва ўзаро ёрдам принциплари асосида қурилган. Ўзаро алоқалар ички социалистик давлат ўртасида бўладиган алоқаларнинг намунасидир.

Мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасида абадий қарор топган бундай самимий ўзаро алоқалар болгар-совет дўстлигини бузилмас, ҳаётбахш ва гранитдан ҳам мустаҳкамроқ қилади».

Биз ўрток Тодор Живковнинг ана шу сўзларига тўла қўшиламиз. Болгар халқига дўстона ва оғаларча алангали сўзларимизни топширинг, қардош болгар халқи билан дўстлигимиз янада мустаҳкамланаверсин, иқтисодий ва маданий алоқаларимиз бундан буён ҳам кенг қулоч отаверсин. Хўжалик қурилиши, тажрибаси, фан ва техника ютуқларини ўзаро баҳам кўриш халқларимиз бойлигига бойлик қўшади.

Икки қардош халқ—совет ва болгар халқларининг мустаҳкам дўстлиги яшнасин ва мустаҳкамлансин!

Шундан сўнг совет-болгар дўстлиги жамияти Ўзбекистон бўлими президиумининг аъзоси, «Ўзбекистон маданияти» газетасининг редактори, профессор **Л. П. Қаюмов** минбарга чиқади.

— Болгария деганда кўз олдингда Қора денгиз, рус ва болгар халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликнинг рамзи бўлган қаҳрамон Шипка чўққиси, атиргуллар водийси кўз олдингизда намоён бўлади. Болгар халқи ўзининг юксак маданияти ва адабиёти билан жаҳонда муносиб ўрин тутади,—дейди нотиқ.—Рус ва болгар халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар тарихда жуда кам учрайди. Чет эл босқинчиларига қарши биргаликда олиб борилган кураш Болгарияга озодлик келтирди. Совет Армияси бу гуллар водийсини немис-фашистлар зулмидан озод қилиб, болгар меҳнаткашларининг янги ҳаёт йўлини бошлашлари учун катта ёрдам берди.

Сўнгра нотиқ Болгария ва Ўзбекистон маданияти ҳамда адабиётидаги ўзаро алоқалар ҳақида гапириб қуйидагиларни айтди:

— Икки қардош халқ маданияти ва адабиётининг алоқалари тобора яхшиланмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Болгария маданиятининг республикамизда бўлиб ўтган декадаси жуда катта воқеа бўлди. Қатор ўзбек ёзувчи ва шоирлари Болгариянинг ажойиб табиати, социализм қуриш йўлида фидокорона меҳнат қилиб, катта-катта ютуқларни қўлга киритаётган болгар меҳнаткашларининг ажойиб фазилатларини тараннум этувчи асарлар яратмоқдалар. Шоира Зулфиянинг қатор шеърлари Болгарияга бағишлангандир. Болгар шоираси Юлиана Стефанова эса Ўзбекистон ҳақида шеърлар яратди. Болгар шоири Йордан Миров республикамизда узоқ вақт меҳмон бўлиб, унга бағишланган шеърлар ёзди. Унинг шеърлар тўплами ўзбек тилида нашр этилди. Ёш ўзбек ёзувчиси Ўлмас Умарбековнинг «Болгария қўшиқлари» циклли асарлари ўзбек адабий ҳаётида катта воқеа бўлди.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчиси ўрток **Шаймурзина** Хасково округи меҳнаткашлари делегацияси аъзолари ва улар орқали бутун болгар халқига қизғин саломлар йўллар экан қуйидагиларни айтди:

— Комбинатимиз коллективи Болгария—Совет жамиятининг актив аъзоларидан ҳисобланади. Шунинг учун ҳам СССР ва болгар халқлари ўртасидаги дўстлик алоқаларининг мустаҳкамланишидан бениҳоя хурсанд бўлаяпмиз.

Болгариялик қардошлар, Тошкентда, жумладан бизнинг тўқимачилик комбинатда сизнинг жуда кўп дўстларингиз бор. Сизни ҳар доим кенг қучоқ ёзиб кутиб олишга тайёрмиз.

Шундан кейин нотиқ Тошкент тўқимачилик комбинатининг тарихини акс эттирувчи кинолентани болгариялик меҳмонларга тақдим этди.

— Аввалги йили Болгарияда бўлган эдик,—деб сўз бошлади Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси ўрток **Ғ. Абдуллаев.**—Софияда бизни жуда қизғин кутиб олишди. Болгар халқининг меҳмондўстлиги, кўнгли очиқлигининг яна бир бор гувоҳи бўлдик ўшанда. Қатор саноат корхоналарини бориб кўрдик. Бир қанча кооператив хўжаликлари деҳқонлари ҳузурига бордик.

Шундан сўнг Тошкент кабель заводининг прессловчиси ўрток **Н. П. Стрельцов** сўзга чиқди. У ўз коллективининг юбилей йилидаги ҳалол меҳнати, Болгария буюртмалари асосида бу қардош мамлакатга кўплаб турли-туман кабель маҳсулотлари юборилаётганлиги ҳақида гапирди.

Хасково округи меҳнаткашлари вакиллари делегациясининг раҳбари, Болгария Коммунистик партияси округ комитетининг секретари ўрток **Л. Рандевга** сўз берилади. У делегация аъзолари, Хасково округ меҳнаткашлари номидан Тошкент область меҳнаткашларига қизғин салом йўллар экан қуйидагиларни айтди:

— Ўн кундан бери сиз қардошлар ҳузурингизда меҳмон бўлиб турибмиз. Бизнинг қадрдон ўлка бу ердан бир неча минг километр йироқда бўлса ҳам биз буни бирор дақиқа ҳам сезганимиз йўқ. Чунки бизни Тошкент область меҳнаткашлари туғишган оғалардек кутиб олишди.

Делегациямиз қатор корхоналар, колхозлар, маданият муассасаларини бориб кўрди. Биз партия ва хўжалик раҳбарлари, ишчилар ва колхозчилар билан учрашдик. Ўзбек халқининг социализм ва коммунизм қуришда қўлга киритган катта-катта муваффақиятлари билан яқиндан танишдик. Биз ўзбек халқининг улуғ Ленин партияси—КПСС раҳбарлигида қисқа давр ичида феодализмдан то социализмгача катта йўлни босиб ўтганлигига яна бир бор қойил қолдик. Эндиликда эса ўзбек халқи коммунизм сари шахдам қадамлар билан бормоқда.

Бизнинг Ватанимиз, шу жумладан Хасково округи Болгария Коммунистик партияси раҳбарлигида, Совет Иттифоқининг катта, бебаҳо ва беғараз ёрдами туфайли йигирма икки йил ичида ўзининг тараққиётида жуда катта йўлни босиб ўтди. Бизнинг округимиз қисқа давр ичида оғир саноати яхши ривожланган йирик саноат марказига айланди.

Округда 75 та саноат корхонаси бор. Бу корхоналарда 37 минг ишчи меҳнат қилмоқда. Улар қўлидан чиқаётган саноат буюмларининг тури 350 тадан ошиқдир. Бу буюмларнинг анчагина қисми жуда кўп чет эл мамлакатларига етказиб берилмоқда.

Саноат корхоналарининг коллективлари бу йил ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли адо этмоқдалар. Беш ой ичида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 13 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Шундан сўнг нотиқ округ қишлоқ хўжалиги, маданиятини юксалтиришда эришилган катта ютуқлар ҳақида батафсил гапирди.

Саноат, қишлоқ хўжалиги, маданият ва халқ маорифида қўлга киритган ютуқларимизда Тошкент области меҳнаткашларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Мана беш йилдирки, сиз билан яқин алоқадамиз. Ҳар соҳада тажриба алмашиш халқ хўжалигини юксалтиришга ёрдам бермоқда. Димитровграддаги химия комбинати ходимлари бу корхонани ишга туширишда актив қатнашган Чирчиқ кимёгарларининг ёрдамидан бир умр миннатдорлар. Округимиз кооператорлари ва механизаторлари «оқ олтин» етиштиришдаги бой тажрибасини ўзларига ўргатаётган ўзбек пахтакорларининг ҳимматига тасанно ўқимоқдалар.

Бизнинг делегациямиз саноатдаги иш тажрибани ўрганиш учун Тошкент областига келган биринчи делегациядир. Сафаримиз жуда фойдали бўлди, деб ҳисоблаймиз. Бунда Тошкент область партия комитети, шаҳар, район ва завод партия комитетларининг хизмати катта бўлди. Чунки улар бизга яхши шароитлар яратиб беришди.

Қатор корхоналар маъмуриятлари ва жамоат ташкилотлари томонидан планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси ҳамда беш кунлик иш ҳафтасини жорий қилишга ўтиш юзасидан кўрилган тайёргарлик бизда катта таассурот қолдирди. Чирчиқ химикларининг қувурлар ич томонининг занглашини олдини олиш ва унга қарши кураш тажрибаларини қизиқиб ўргандик. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, биз борган барча корхоналарда техника тараққиётини тезлаштириш учун жуда кўп ишлар қилинган. Меҳнат маданиятини яхшилаш, ишни илмий асосда ташкил этиш, саноат эстетикасини жорий қилиш юзасидан амалга оширилган тадбирлар бизга жуда маъқул бўлди.

Тошкент области саноати корхоналарида кўрган янгиликларни, тўпланган тажрибаларни округимиз завод ва фабрикаларида кенг жорий қилишга астойдил интиламиз.

Ўрток Л. Рандев сўзининг охирида Тошкент области ва бутун республика меҳнаткашларига коммунизм қуриш учун курашда катта муваффақиятлар тилади, совет ва болгар халқлари ўртасидаги алоқаларни, ўзаро ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун бутун куч-ғайратларини аямасдан сарфлаяжакларини айтди.

Митинг охирида «Интернационал» ижро этилди.

* * *

Бугун болгариялик меҳмонлар ўз Ватанларига жўнаб кетадилар.

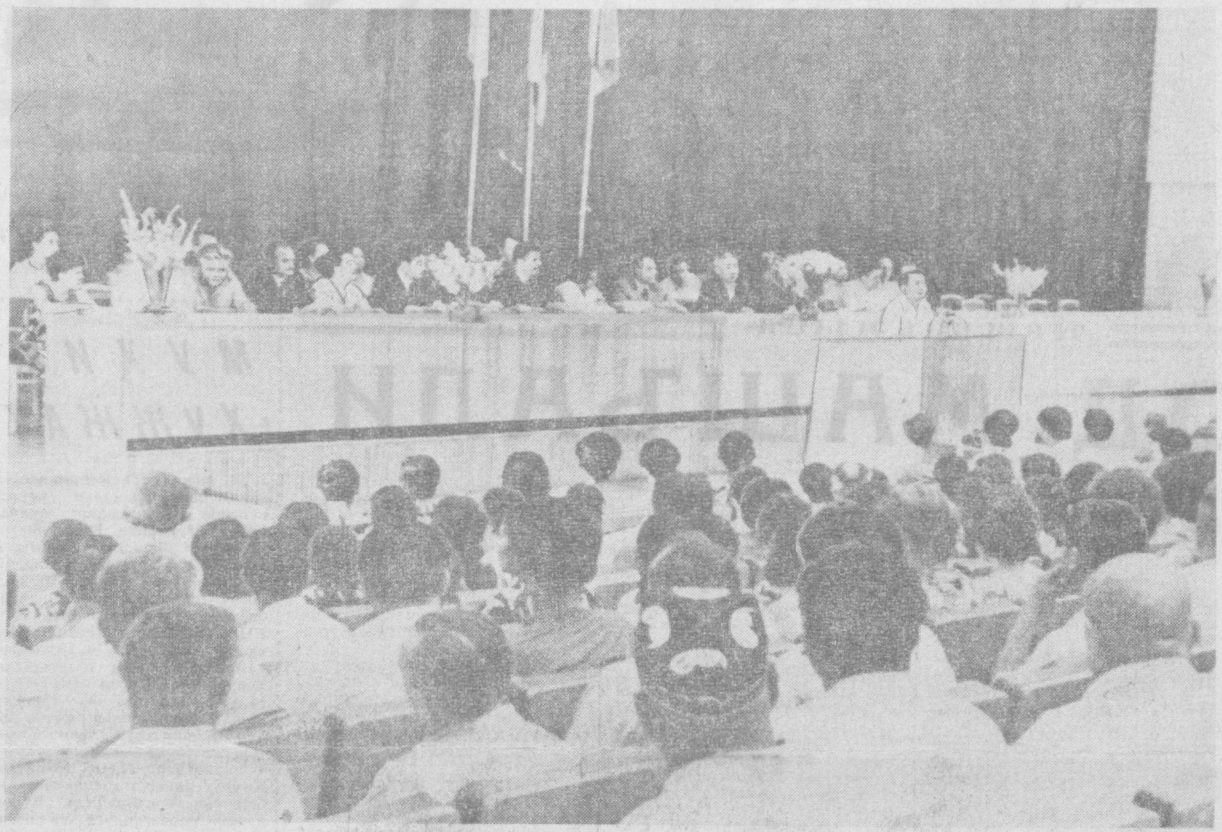

Суратда: Болгария-совет халқлари дўстлигига бағишланган митинг залида.

А. Абалян фотоси.

Осиё ва Африка халқлари бирлиги ташкилотининг фавқулодда конференциясига

ҚОҲИРА, БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотининг Исроил агрессиясига қарши курашаётган араб халқларини қўллаб-қувватлаш юзасидан чақирилган фавқулодда конференцияси қатнашчиларини Коммунистик партия ва совет халқи номидан табриклаймиз.

Империалистлар далда бераётган Исроилнинг ҳукмрон доиралари агрессия қилиш йўли билан уч араб мамлакати территориясининг бир қисмини босиб олган кунларда бу конференция Осиё ва Африкадаги тинчликсевар ва эрксевар кучларни Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш, араб халқларининг миллий мустақиллигини ҳимоя қилиш йўлидаги курашга сафарбар қилишга муҳим ҳисса қўшади. Биз бунга аминмиз.

Озодлик ва мустақиллик, тинчлик ва социал тараққиёт идеалларини қадрлаётган барча кишилар бу курашдан четда туришлари мумкин эмас. Жаҳоннинг кенг халқ оммаси, прогрессив жамоатчилиги Исроилнинг агрессив ҳаракатларини ва уларнинг империалист илҳомчиларини қатъий қораламоқда, Исроил қўшинларини улар ишғол қилган араб территорияларидан яраш линиясининг нари ёғига дарҳол олиб чиқиб кетишни ва Исроил томонидан араб мамлакатларига етказилган зарарларнинг ҳаммасини тўла ундириб олишни талаб қилмоқдалар. Улар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти халқларнинг ана шу ҳаққоний талабларини қўллаб-қувватлайди ва Яқин Шарқдаги уруш яна такрорланмаслиги ҳамда яна кенг тус олмаслиги учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўради, деб умид қиладилар.

Шу кунларда фавқулодда конференция чақирилиши Осиё ва Африкада агрессия, эски ва янги мустамлакачилик кучларига қарши курашаётган халқлар Яқин Шарқда тинчлик ва хавфсизликни тиклашга эришишга қатъий қарор берганликларини исбот қилади. Исроил милитаристлари империалистлар агрессив сиёсатининг қуролидир. Ана шу агрессив сиёсатга қарши кураш, араб халқларининг ҳаққоний талабларини қўллаб-қувватлаш — барча прогрессив демократик кучларнинг жонажон ишидир. Араб халқларининг социалистик мамлакатлар билан ва империалистик агрессияга қарши курашаётган барча ижтимоий ва сиёсий кучлар билан жипслигини янада мустаҳкамлаш—бу курашда муваффақият қозонишнинг муҳим шартидир. Ҳозирги шароитда антиимпериалистик кучлар ва социалистик лагерининг бирлигига путур етказадиган ҳар қандай киши империалистларга хизмат қилган бўлади.

Ленинча ташқи сиёсат принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи араб халқларининг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун, социал тараққиёт учун олиб борилаётган ҳаққоний курашини изчиллик билан ва актив қўллаб-қувватламоқда. Агрессорни жиловлаб қўйиш мақсадида шу йил 9 июнь баёнотини қабул қилган бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда Совет Иттифоқи кўрган самарали тадбирлар ва бизнинг мамлакатимиз ҳамда бошқа социалистик мамлакатлар ҳужумга дучор бўлган араб халқларига ҳар томонлама сиёсий ва моддий ёрдам бераётганлиги ана шу жанговар бирдамликнинг ифодасидир.

Совет Иттифоқи халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш, Яқин Шарқ ва Вьетнамда агрессия ўчоқларини тугатиш учун, империализмнинг озод бўлган халқлар устидан ўз ҳукмронлигини тиклаш йўлидаги ҳамма уринишларини даф қилиш учун бундан буён ҳам ҳеч оғишмай, қўлидан келган ҳамма чораларни кўради.

Конференциямизнинг ишига тўла муваффақият тилаймиз.

Эҳтиром билан

Л. БРЕЖНЕВ, Н. ПОДГОРНИЙ, А. КОСИГИН.

Москва, 1 июль 1967 йил.

А. Н. КОСИГИННИНГ КУБА РЕСПУБЛИКАСИДА БЎЛИШИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Нью-Йоркдаги БМТ Бош Ассамблеясининг фавқулодда сессиясидан қайта туриб, Куба республикаси революцион ҳукуматининг таклифига биноан, Кубада бир неча кун турди. А. Н. Косигин билан Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг бош министри Фидель Кастро ўртасида суҳбатлар бўлди. Бу суҳбатлар дўстона, ўртоқлик вазиятида ўтди. Ана шу суҳбатлар иккала томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан тўла ошкора фикрлашиб олиш имконини берди.

А. Н. Косигин 30 июнда самолётда Москвага жўнаб кетди.

(ТАСС).

Н. В. ПОДГОРНИЙ СУРИЯ АРАБ РЕСПУБЛИКАСИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Сурия Араб Республикаси давлатининг бошлиғи Нуриддин Атаси ва Сурия Араб Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан, дўстона визит билан 30 июнда Москвадан самолётда Дамашққа жўнаб кетди.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ИЛМИЙ-ОММАБОП ВА ХРОНИКАЛ-ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР КИНОСТУДИЯСИНИНГ КИНОРЕЖИССЕРИ ВА КИНООПЕРАТОРИ М. ҚАЮМОВГА СССР ХАЛҚ АРТИСТИ ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет киносанъатини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун Ўзбекистон илмий-оммабоп ва хроникал-ҳужжатли фильмлар киностудиясининг кинорежиссёри ва кинооператори Малик ҚАЮМОВГА СССР ХАЛҚ АРТИСТИ фахрий унвони берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. ГЕОРГАДЗЕ

Москва, Кремль.
1967 йил 1 июль.

ОДАМЛАР ОРАСИДА

Яков Ефимович Круподёров заводга ишга келганида ёшгина йигит эди. Коллектив уни ўз қучоғига олди. Ишга ўргатди, тарбиялади.

Тез орада у кўпчиликнинг ҳурматини қозонди. Яков Ефимович бир неча йил кадрлар бўлимининг бошлиғи, кейинчалик ўн йил мобайнида завод партия ташкилотига секретарлик қилди.

Бундан уч йил илгари олтмиш ёшли отахонни завод коллективи зўр ҳурмат билан пенсияга кузатди. Лекин Яков Ефимович ўз жонажон коллективига, одамлар орасида бўлишга жуда ўрганиб қолган экан. Кўп ўтмай завод партия комитетига келиб, менга биронта жамоат топшириғи беринглар, деб илтимос қилди.

Партия комитетидаги ўртоқлар маслаҳатлашиб, унга сиёсий ташкилотчилик топшириғини бердилар.

Ўзи яшаётган корпусдаги 8—10 хонадонга биркитилди. Отахон ўша куни партия комитетидан жуда енгил тортиб чиқди. Яна одамлар орасида бўлади, яна халқ билан бирга бўлади у!

Яков Ефимович сиёсий ташкилотчилик ишини бошлашдан олдин катта тайёргарлик кўрди. Ахир ҳар хил тоифадаги одамлар билан суҳбатлашишга тўғри келади. Уларнинг берган саволларига тутилмаслик учун киши ўз устида ишлаши керак. Отахон марказий газеталар «Правда», «Известия» ҳамда «Работница» ва «Здоровье» журналларига ёзилган. Уларнинг ҳар бир сонини қунт билан ўқиб боради. Бундан ташқари у кичкинагина бўлса ҳам шахсий кутубхонасига эга. Ана шу кутубхона эшигини ҳам ўзига биркитилган хонадондагилар учун очиб қўйди.

Яков Ефимович тез орада ҳурмат қозонди. У одамлар билан эркин, самимий суҳбат қилишни яхши кўради.

— Дам олиш кунлари, иш вақти тугагандан сўнг,— дейди у,— бирон ерга йиғиламиз. Камчилик эканмиз, деб ўтирмаймиз. Ҳар кимни қизиқтирган саволлар бўйича суҳбатни бошлаб юбораверамиз. Одамлар ўз-ўзидан кўпайишиб бораверади. Улар ҳозир кўпроқ халқаро масала билан қизиқишади. Куни кеча мен уларга Исроилнинг агрессияси ҳақида гапириб бердим.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

...Отахон суҳбатни туғаллаб, энди уйга келган эди қўшнилари Нина Шелкова, Илья Фисенколар кириб келишди. Улар сиёсий ташкилотчи шахсий кутубхонасидан китоб олишга келган эдилар.

— Менга Георгий Брянцевнинг «Газандалар уйининг тугатилиши»ни беринг.

— Менга «Молодая гвардия» керак.

Яков Ефимович китобларни сарамжон-саришта қилиб қўйган. Дарҳол улар орасидан айтилган китобларни топиб беради. Сўнгра рўпарасидаги столдаги дафтарчага уларнинг фамилиясини қайд қилиб қўяди. Учинчи бир киши сўраган китоб йўқ экан, унинг ҳам кўнглини тўқ қилиб жўнатади.— Эртага ишдан сўнг келиб олиб кет, завод кутубхонасидан, албатта, бу ерга келтириб қўяман,— дейди у.

Бироздан сўнг унинг ҳузурига яна икки кекса кириб келди. Яков Ефимович уларни самимий қарши олди. Ҳамкасблар анча вақтгача суҳбатлашишди. Маълум бўлишича, улар ҳам тез кунда пенсияга чиқишлари лозим экан. Яков Ефимовичдан маслаҳат олгани келишибди.

Сиёсий ташкилотчи уларга ҳамма йўл-йўриқларни кўрсатиб беради. Пенсияга чиқиш учун қандай ҳужжатлар керак, бу ҳужжатларни олиш учун кимларга учрашиш керак, сўнг кимларга мурожаат қилиш лозим. Ҳамма-ҳаммасини тўла тушунтириб беради. Улар катта раҳмат айтиб мамнун ҳолда чиқиб кетишади.

Янгийўлдаги консерва заводининг собиқ ходими, ҳозир эса коммунист пенсионер, жамоатчи отахон Яков Ефимовичнинг сиёсий ташкилотчи сифатида олиб бораётган ишларидан яна кўплаб мисолларни келтириш мумкин. У тиниб-тинчимас киши.

Мана, бугун биз уни район партия комитетида учратиб қолдик. Отахон ҳозирги халқаро аҳвол ҳақида, оила, фарзанд, ота-онанинг бурчи ва бошқа темаларда суҳбатлар ўтказиш юзасидан режалар тузган экан. Ана шу режаларни пропаганда бўлимидаги ўртоқлар билан маслаҳатлашиб олди. Сўнг кечга томон яна ўз маҳалласига, одамлар орасига йўл олди...

Н. РИХСИЕВ.

ПРОПАГАНДИСТЛАР СЕМИНАРЛАРИ

Областнинг партия ташкилотларида партия маорифи системасида келгуси 1967—1968 ўқув йилини ташкилий равишда бошлашга ҳозирданоқ тайёргарлик кўрилаётир. Пропагандист кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди. Унда бошланғич сиёсий мактаблар ва марксизм-ленинизм асослари мактаблари пропагандистлари учун область семинарлари ўтказиш кўзда тутилади. Шунингдек В. И. Ленин биографияси, КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, сиёсий билим асослари, фалсафа, конкрет экономика, коммунистик тарбия ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати проблемаларини ўрганиш бўйича ҳам семинарлар ташкил этилади.

Шаҳар ва район партия комитетлари сиёсий маориф кабинетларининг мудирлари, жамоатчилик асосларида ишловчи сиёсий маориф кабинетлари мудирлари, метод советларининг раислари, коммунистик меҳнат мактаблари, комсомол маорифида доимий ишлаб турувчи семинарларнинг раҳбарлари учун ҳам семинарлар ташкил этиш планлаштирилган.

Умуман, партия ўқуви системасининг ҳамма категориядаги ходимлари 1967 йил августдан 1968 йил апрелгача область, шаҳар ва район партия комитетларида, область ва Тошкент шаҳар сиёсий маориф Уйида тайёргарлик ва қайта тайёргарликдан ўтадилар. Семинар машғулотларини олиб боришга пойтахтдаги олий ўқув юртларининг профессор ва ўқитувчилари жалб этилади.

А. АБРАМОВ.

СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги Пахта селекцияси ва уруғчилиги институти ҳузурида цитоэмбриология лабораторияси очилди. Лабораторияга қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Г. Кулбоева раҳбарлик қилмоқда. Суратда: ўртоқ Г. Кулбоева иш устида.

В. Лейзерович фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЁЗ МЕВАСИ ҚИШГА

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги яқинлашиб келаяпти. Ўз олдига катта мақсадлар қўйиб, бу юбилейни муносиб совғалар билан кутиб олиш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган корхоналар орасида Тошкент консерва заводи коллективи ҳам бор.

Совет ҳокимиятининг ярим асрлик тўйи шарафига олинган мажбуриятни бажариш учун корхонанинг мавжуд техника ва ускуналари етарли эмас эди. Шунинг учун йил бошида сабзавот цехини кенгайтириш, янги линияни ишга тушириш учун қизғин ҳаракат бошланди. Бу цехни реконструкция қилиш ишлари муддатидан илгари тугалланиб, иккита янги конвейер линияси барвақт эксплуатацияга топширилди. Уларнинг бири соф сабзавот консервалари, иккинчисида эса турли салатлар ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Ўтган йили бу цехда 3,5 миллион дона шартли банка консерва тайёрланган бўлса, эндиликда бу цех 4,5 миллион шартли банка консерва ишлаб чиқара олади.

Бундан ташқари, компот тайёрлаш цехидаги жараёнлар ҳам механизациялаштирилди. Бу турли мевалардан компот тайёрлашни 23 процент кўпайтиради.

Илгари колхоз-совхозлардан консерва заводига помидор келтирган машиналар суткалаб юкини бўшата олмас эди. Эндиликда бу ҳолга чек қўйилди. Цехда ўтган йили 10 минг тонна помидорни қайта ишлаб, ундан помидор суви ва пастаси тайёрланган бўлса, бу йил цехнинг ишлаб чиқариш қуввати анча ошди. Цехдаги тор жойлар кенгайтирилди. Машиналарга айрим ўзгартишлар киритилди. Бундай тадбирлар заводга қўшимча 3 минг тонна помидорни қайта ишлаш имкониятини беради.

Заводда ҳар йили турли сабзавот маҳсулотларини сақлаш учун тўла имконият йўқлиги учун колхозларга ижара ҳақи учун 10 минг сўмдан кўпроқ ҳақ тўлар эди. Энди бу ошиқча сарф-харажатлар тугатилди.

Қодирнё темир йўл станциясида завод ўз кучи ва маблағи ҳисобига бир неча минг тонна сабзавот маҳсулотлари сақланадиган база қурилди. Худди шу ерда турли таралар сақланадиган омбор ремонт қилинди. Бу ҳар йили 10 минг сўм миқдорида ижара ҳақи тўлашга хотима берди.

Тошкент консервачиларининг маҳсулотлари фақатгина пойтахтимизда эмас, балки мамлакатимизга ҳам машҳур. Консервачилар Ватанимизнинг шонли санаси кунигача дастурхонимизга ўнга яқин янги маҳсулотлар етказиб бериш учун шу кунларда қизғин меҳнат қилишаяпти. Янги маҳсулотлар орасида турли данакли меваларнинг шарбатлари, тўрт хил салат, консерваланган аччиқ-чучук ҳам бор. Уларни тайёрлаш технологиясини жорий этиш учун тайёрланилмоқда...

Консервачиларнинг шу кунларда қўли-қўлига тегмайди. Улар колхоз ва совхозларнинг пайкалларида пишиб етилган мўл-кўл сабзавотларни, мевазорларда ўзини кўз-кўз қилаётган ширин-шакар меваларни қабул қилиб олиш ва уни қайта ишлашга тўла қувват билан киришишган. Ҳар бир ишчи 50 йиллик муносабати билан олган мажбуриятини тўла-тўкис бажариш учун қизғин меҳнат қилмоқда. Илғор ишчилардан Саид Муҳиддинов, Мария Попова, О. Холқулова, слесарь-рационализатор Ф. Конагараев каби қатор ўз касбининг моҳир усталари кунлик топшириқларини 125—130 процентдан адо қилишмоқда.

Завод коллективи юбилей йилида 4 миллион 223 минг сўмлик ўрнига 4,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилишган. Шу давр ичида 22 миллион 600 минг ўрнига 25 миллион шартли банка турли консерва ва компот, ҳар хил мурабболар ишлаб чиқарилади.

11 ойлик планнинг улуғ айём кунигача бажарилганлиги ҳақида рапорт бериш, планга қўшимча 20 минг сўмликдан кўпроқ фойда олиш, 60 тонна ёқилғини, бир неча минг киловатт-соат электр энергиясини тежаш, меҳнат унумдорлигини корхона бўйича бир процент ошириш — консервачиларнинг бу йилги марралари шундай. Улар албатта бунинг уддасидан чиқадилар. Ҳозирги вақтдаги меҳнатлари шундан далолат бермоқда.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ЗАВОД МАШЪАЛИ

Вагон ремонти заводининг механика цехи. Ҳамма ўз дастгоҳи олдида иш билан банд. Фрезерчилар орасида қорачадан келган, қотмагина йигитни ҳам учратасиз. У дастгоҳининг қизил кнопкасини босди-да, ишлаётган шистернясининг тишини миллиметрга солиштириб кўрди. Ҳали бироз бор экан. Кнопкани яна босган эди, мотор гувиллади. Майда пўлат парчалари учқунлана бошлади. Иш юришиб кетди энди... Худди шу пайт ташқаридан ўрта яшар бир йигит ҳаллослаб кирди-ю уни бағрига босиб кўнгли тўла шодлик билан деди:

— Суюнчини беравер, оғайни, қойилман-е, қандинги ур-е,— яна қучоқлаб уни даст кўтарди-да дастгоҳи атрофини икки марта айлантириб ерга қўйди.

— Нима гап ўзи, айтсанг-чи, қанақа хушхабар олиб келдинг,— деди кутилмаган бу воқеадан ҳайрон Файзулла.

— Сени мукофотлашибди. Ҳукуматимизнинг олий мукофоти — Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланибсан, эшитяпсанми?

— Ҳазилингни қўйсангчи, сенга ярашмас экан,— Файзулла юраги алланечук тўлқинланиб, унинг дам кўзига, дам оғзига тикиларди.

— Бунақада ҳазил-пазил кетмайди оғайни, ҳа, мана ҳозиргина Москва радиосидан номингни ўз қулоғим билан эшитдим.

Шу орада цехга завод директори Константин Филиппов билан бирга трамвай-троллейбус бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Маҳмуд Валиевлар ҳам кириб келишди.

— Баракалла азамат,— маъноли кулиб Файзулланинг қўлини маҳкам сиқди Маҳмуд ака.— Орден муборак бўлсин, меҳнат кишини улуғлайди деб шунисига айтадилар.

Файзулла ҳеч қачон бундай ноқулай аҳволга тушмаган эди. У атрофига йиғилган касбдошларига дам ийманиб, дам жилмайиб боқарди. Ниҳоят у ўзини босиб олди:

— Раҳмат, дўстларим,— деди, миннатдорчилик билдириб,— бу мукофот фақат менга эмас, сизларга, бутун заводга берилган мукофот.

Муборакбод қилганлар бирин-кетин тарқалиб, яна ўз дастгоҳлари билан тиллашабошладилар.

Файзулла пешона терларини рўмолчаси билан арттида ишлаётган шистернясига меҳр билан тикилди. Шунда ҳаёл уни бир зум ўтмишга етаклаб кетди.

Файзулла 1949 йилда заводга келганида эндигина 18 баҳорни кўрган эди. Заводнинг донгдор ишчиси марҳум Цезарь Василевский йигитнинг оёқ-қўлидан ўт чақнаб турганлигини дарров фаҳмлаб ўзига шогирд қилиб олди. Устозининг панд-насиҳатлари, ўгитларини дилга жо қилган, зеҳни ўткир, меҳнаткаш, тиришқоқ Файзулла тезда мустақил ишлашга ўтди.

Трамвайларга соз ярим ўқ тайёрловчи Файзуллани завод комсомоллари ўзига комсорг қилиб сайладилар. У кўпчиликнинг бу ишончини ҳам оқлаб келди. Завод комсомол комитети трамвай-троллейбус бошқармаси бўйича биринчи ўринни ҳамиша қўлда сақлаб қола оладиган даражага кўтарилди. 1960 йили у ишлаган бригада коллективи коммунистик меҳнат зарбдори деган фахрий ном олди.

1961 йил Файзулланинг қалбида ўчмас, тотли хотира қолдирган. Ўша йили у КПСС сафига аъзо бўлди.

Трамвай-троллейбус бошқармасида Файзуллани танимаган бирорта ходим йўқ. У актив жамоатчи сифатида ҳам кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлиб келяпти. У ҳозир заводда ўртоқлик судининг раиси, завод партия комитетининг секретари, трамвай-троллейбус бошқармаси касаба союз ташкилоти раисининг ўринбосари.

Ўтган йили завод коллективи учун бурилиш йили бўлди. Совет Иттифоқи бўйича энг яхши ҳисобланган тиш пармаловчи 525-маркали станокнинг ишга туширилиши завод ишини янада гуркиратиб юборди. Илгари ЗИУ-5 типидаги троллейбус машинасининг шистернялари Москва ва Саратовдан олинар эди. Файзулла бу дастгоҳни бошқариши билан Ўрта Осиёнинг Фрунзе, Душанба шаҳарларидан тинмай буюртмалар келиб турибди. Бу буюртмаларнинг ўз вақтида тайёрлаб берилиши завод хўжалигини ривожлантирмоқда.

Файзулланинг Василий Михеев, Клавдия Куприянова каби қатор ишчан шогирдлари бор. Улар техникумда ўз малакаларини ошириш билан бирга кундалик нормаларини ортиғи билан адо этиб келмоқдалар.

— Фрезерчи жуда нозик касб экан. Бир миллиметрига янглишсанг ҳам қилган меҳнатинг бекор бўлди деявер. Ишимизнинг пишиқ ва сифатли чиқишида токарларнинг ҳам ҳиссаси катта. Улар металларни тўғри ишлаб чиқаришса, қўлимиз кўпда банд бўлмайди,— дейди Файзулла Алимов.— Рандаловчи Сайдазим Оқилхонов ҳақида ҳам албатта ёзинг. Бу табаррук одам заводимизда 25 йилдан бери ишлайди, юбилей вахтасида меҳнат қилиб, кундалик нормасини бир ярим ҳисса адо этиб келаяпти.

Ҳар куни 8 та трамвай шистерняси ўрнига 12 та тайёрлаётган фрезерчи Файзулла Алимов Меҳнат Қизил Байроқ орденидан ташқари Бутуниттифоқ ЛКСМ Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва трамвай-троллейбус бошқармасининг Фахрий ёрлиқлари билан ҳам мукофотланган.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

МУҲИМ ҲУЖЖАТ

26 июнда «Ташсельмаш» заводи дарвозаларидан кирган кўпгина ишчиларнинг қўлида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» сарлавҳали тезислари босилган газеталар бор эди. КПСС Марказий Комитетининг июнь пленуми маъқуллаган ҳамда жуда катта илҳомлантирувчи ва сафарбар этувчи кучга эга бўлган ана шу ҳужжатнинг мазмуни билан ҳозир ҳар бир машинасоз танишмоқда. Цех ва бўлимларнинг партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг тезисларини ўқиб беришни уюштирдилар. Юздан кўпроқ пропагандист ва сиёсий ахборотчи тезисларни тушунтиришга киришди.

Ишчилар пленум материаллари билан таниша туриб, юбилей йили планларини муддатидан олдин бажариш юзасидан ўз зиммаларига янгидан-янги социалистик мажбуриятлар олмоқдалар. Жумладан, машинасозлар пахта териш машиналарини тайёрлаш ва Бирлашган Араб Республикаси ҳамда Сурияга жўнатиладиган буюртмани муддатидан олдин бажариш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Тошкент радиолампа заводининг ишчи ва хизматчилари КПСС Марказий Комитети июнь пленумининг материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Партия комитети Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ҳақида КПСС Марказий Комитетининг тезисларида ёритиб берилган кураш ва зафарларнинг шонли йўли тўғрисида суҳбатлар ўтказиш учун цех партия ташкилотлари активларидан катт бир отрядини жалб қилди. (ЎзТАГ).

ХАТАРСИЗ ҲАРАКАТ УЧУН

Республикамиз пойтахтида автомобиль транспорти коллективлари ўртасида «Хатарсиз ҳаракат учун» юбилей конкурси давом этмоқда. Яқинда унинг биринчи кварталдаги натижаларига якун ясалди. У кутилганидан ҳам яхшироқ бўлиб чиқди. Автотранспортда содир бўладиган турли-туман хунук воқеаларнинг кескин камайганлиги аниқланди.

Масалан, шундай воқеалар биринчи кварталда 17 процент озайган. Бевосита шоферлар айби билан содир бўладиган авариялар 40 процент камайган. Айни вақтда жабрланганлар сони ўтган йилнинг шу даврдагига қараганда 22 процент оз бўлган.

Ҳозирги вақтда юбилей конкурсида юздан ортиқ шоферлар коллективи иштирок этмоқда. Уларда 16 минг киши ишлаяпти. 15 та йирик автомобиль хўжаликлари юбилей йилининг биринчи кварталида бирорта ҳам кўнгилсиз ҳодисага йўл қўймадилар. Биринчи, иккинчи ва учинчи автокомбинатлар коллективлари эса кўнгилсиз воқеаларнинг содир бўлишини ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 57 процент камайишига эришганлар.

Конкурснинг биринчи квартал якунларида энг яхши кўрсаткичга эришган 3-автокомбинатнинг 4-колоннаси коллективига кўчма Қизил байроқ ва биринчи даражали 250 сўмлик пул мукофоти берилди. Бу колонна шоферлари бутун квартал давомида бирорта ҳам аварияга йўл қўймаганлар.

Конкурсда иштирок этган 142-автобазанинг 1-колоннаси ва иккинчи автокомбинатнинг иккинчи колоннаси коллективлари иккинчи ва учинчи ўринни олдилар. Уларга ҳам кўчма Қизил байроқлар берилди. Бу колонналар 200 ва 150 сўмлик пул мукофотларини ҳам қўлга киритдилар.

В. ИЛЬЧИЕВ.

МУСОБАҚА ТАШАББУСКОРЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИ

«Таштекстильмаш» заводи инструментал цехининг бригада бошлиғи М. Кулибоев бригадасининг барча иш жойларида меҳнат илмий асосда ташкил қилинган. М. Кулибоев Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги номли коллектив деган фахрий унвонни олиш учун Ўзбекистонда бошланган мусобақанинг ташаббускоридир. Ана шу тадбир туфайли меҳнат унумдорлиги 4 процент ошди, деталларни ишлаб чиқариш учун сарфланаётган меҳнат анча камайди. Бу илғор бригада аъзолари браксиз ишлаб, ҳозиргача 50 килограммдан кўпроқ рангли металл тежаб қолдилар. Илғор коллектив заводнинг Кўчма Қизил байроғини 5 ойдан буён сурункасига ўз қўлида сақламоқда.

Мусобақанинг иккинчи ташаббускори — иккинчи механика цехининг А. Кротов бошлиқ бригадаси ҳам юбилей вахтасида туриб зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Бригада ёшларга турли касблар ўргатиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кун сайин кўпайтирмоқда ва нуқул аъло сифатли маҳсулот бермоқда. Билимга зўр интилиш — ана шу кичик, аммо аҳил коллективга хос хусусиятдир. Ишчиларнинг ярмидан кўпроғи ўрта ва олий ўқув юртларида ўқимоқда.

Мастер Н. Мавлонбеков бошчилик қилаётган бригада аъзолари ҳам байрамга шахсий меҳнат совғаларини тайёрламоқдалар. Уларнинг кўпчилиги ҳар куни бир ярим норма бажармоқда. Бригада бу йил кўп миқдорда металл, электр энергияси, кирқиш асбобларини тежаб қолди.

«Таштекстильмаш» заводи ўз маҳсулоти билан ҳамма ёққа машҳур бўлган корхонадир. Завод жаҳондаги тўрт қитъанинг 18 мамлакатига ўз маҳсулотини экспорт қилмоқда. Корхона ишлаб чиқарган машиналар халқаро виставкаларда мукофотлар билан бир неча марта тақдирланди. Коллектив бундай натижага машинасозларнинг кўп куч-ғайрат сарфлаганликлари, мусобақани моҳирлик билан уюштирганликлари натижасида эришди.

(ЎзТАГ).

ҲАРБИЙ БИНОКОРЛАР

Ураллик бу ҳарбий қурувчилар зилзила оқибатларини тугатиш учун умумхалқ кураши бошланган дастлабки кунлардаёқ Тошкентга етиб келишган эди. Шундан бери бир йилдан ортиқроқ вақт ўтди. Ўзига 30 жангчини бирлаштирган бу взвод қатор биноларни қайта тиклаш, янгиларини қуришда фаол иштирок этмоқда.

Взводга тажрибали бинокор Н. Митянин раҳбарлик қиляпти. Бинокор жангчиларнинг ҳар бири турли касб эгаси ҳисобланади. Улар бетончи, ғишт терувчи бўлиб бемалол ишлайверадилар. Қардошлар дастлаб Округ офицерлар уйини қайта тиклашда иштирок этдилар. Сўнгра Ленин орденли Ҳамза номли академик драма театрининг янги биносини қуришга ҳисса қўшдилар.

Бу азаматлар шу кунларда Луначарское шоссесида 159-трест бинокорлари билан ёнма-ён меҳнат қилиб, кўпқаватли турар жойлар қуряптилар. Ҳарбий бинокорлардан В. Якубец, Л. Родкин, Е. Стригин, В. Сирчиков ўртоқлар каби бетончилар нормани доим ортиғи билан адо этмоқдалар. Ҳарбий хизмат муддатини Тошкент қурилишларида ўтказишга аҳд қилган ураллик бу бинокорлар қайси бир объектда меҳнат қилишмасин зўр жасорат кўрсатиб ишламоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

ЧОРВОҚ ГЭСИ ҚУРИЛИШИДА

Бу йирик нур ва сув манбаини бунёд этиш ишлари тез суръатлар билан давом этяпти. Қурилишда прогрессив усуллар, жумладан қаттиқ қояларни портлатиш кенг қўлланилмоқда. Чапдаги суратда ана шундай портлатишларнинг бирини кўриб турибсиз. Ўнгдаги суратда эса ўртоқ А. Абдунабиев бошчилигидаги проходкачилар бригадаси аъзолари навбатдаги қояни портлатишни қандай тартибда амалга ошириш ҳақида мутахассис ўртоқ Т. Эрлик (ўртада) суҳбатини тингламоқдалар.

Н. Третьяков ва Л. Коваленко фотолари.

ЭЛЛИК ЙИЛЛИККА МУНОСИБ ТУҲФА

ЯНГИ КИТОБЛАР

Москвадаги «Мысль» нашриёти профессор Б. М. Морозовнинг «Октябрь революциясида партия ва Советлар»[1] номли китобини босиб чиқарди. Бу йирик илмий тадқиқот Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллик тўйига муносиб туҳфадир.

Олимнинг монографияси катта илмий ва амалий аҳамиятга эга. Автор ўз олдига қўйган проблеманинг кўп масалаларини ишлашда давлат ва партия архивларида сақланиб келаётган ҳужжат ва материалларни биринчи бўлиб ишга солган. Тадқиқотда 300 дан ортиқ ҳужжат ва материаллар, алоҳида авторларнинг асарлари ва хотиралардан фойдаланилган. Китобни ўқиганда авторнинг манбалар, ҳужжатлар ва материалларни чуқур ўрганганлиги, Лениннинг бой назарий меросидан жуда самарали фойдаланганлиги сезилиб туради.

Монографияда бошдан оёқ Совет ҳокимиятининг биринчи йилида ташкил топган пролетариат диктатураси системасида Коммунистик партиянинг раҳбарлик фаолиятини, Советлар ҳокимиятини барпо этиш ва мустаҳкамлаш учун партия олиб борилган кураш тажрибасини умумлаштиришга асосий эътибор берилган. Зотан худди мана шу йирик проблема бўйича бизда ҳали умумлаштирилган йирик илмий тадқиқотлар йўқ эди. Ана шунинг ўзиёқ «Партия ва Советлар» темасини ишлаш зарур эканлигини кўрсатиб турибди. Бизнинг назаримизда бу масалани тадқиқ қилишга авторни яна икки нарса ундаган. Биринчидан, мамлакатимизда пролетариат диктатурасини курашиб қўлга киритиш ва уни мустаҳкамлаш тажрибаси катта халқаро аҳамиятга эгадир. Бу тажрибани қардош коммунистик ва ишчи партиялар ўрганадилар. Иккинчидан. Совет ҳокимиятининг барпо этилишини ҳар қандай давлатчиликни «бузиш», анархияни ўрнатиш ва ҳоказолар деб тасвирловчи буржуазия идеологларини фош этиш вазифаси юқорида айтилган проблемани тадқиқ қилишни тақозо этган. Китобда антикоммунизм лагеридаги вайсақиларнинг партиянинг Советлар билан ўзаро алоқаси, Октябрь революциясида партиянинг Советлардаги раҳбарлик роли тўғрисида айтган туҳматдан иборат ҳар қандай уйдирмаларига зарба берилган.

Морозов ўз китобида принципиал ғоявий-сиёсий позицияда туриб марксча-ленинча концепцияни ҳимоя қилади. У фақат буржуа сохталаштирувчиларинигина эмас, партиямизнинг Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаги ролини пасайтиришга уринганларни ҳам танқид қилади.

Монографиянинг асосий проблемаси олти бобда қараб чиқилади. Ҳар бир боб тадқиқотнинг асосий темаси билан узвий боғланган. Чуқур ўйлаб тузилган план авторга теманинг энг муҳим масалаларини проблематик-тарихий мундарижада ёритиш имконини берган.

Монографияда илмий-коммунизмнинг пролетариат диктатураси тўғрисидаги туб масаласи, пролетариат диктатурасининг давлат формаси Советлар тўғрисидаги ленинча таълимот яхши баён этилган. Биринчи бобда Советларни пролетар давлатчилиги органига айлантириш учун большевиклар партияси олиб борган кураш ёритилади. 1917 йил февраль тўнтаришидан сўнг Советлар тузиш, меньшевик ва эсерларнинг муросачи партияларини фош этиш ва оммани улар таъсиридан қутқариш учун большевиклар партияси олиб борган кураш батафсил баён этилади. Китобда большевиклар Советлар орқали оддий кишиларни давлат ҳокимияти функцияларини амалда эгаллашлари учун қандай кураш олиб борганликлари хусусида кўп фактик материаллар келтирилган.

Партия ташкилотлари, большевиклар фракцияси Советларни большевиклар партияси томонига оғдириб олиш учун кўп кураш олиб борганлар. Большевикларнинг бу соҳадаги фаолияти корниловчиликдан сўнг айниқса жонланиб кетади. Омма революцион фаолияти жараёнида Советларнинг давлат ҳокимияти органига айлана бориши қонуниятли тарихий процесс эди. Автор Советлар меҳнаткашларнинг асосий оммавий-сиёсий ташкилоти бўлди, Коммунистик партия Советларга суяниб ишчилар, деҳқонлар ва солдатларнинг энг кенг табақаларини ўз таъсирига олди, уларни социалистик революция ғалабаси учун, пролетариат диктатурасини ўрнатиш учун курашга кўтарди, деб жуда тўғри хулоса чиқаради.

Монографиянинг иккинчи боби Советлар ҳокимияти марказий органларини ташкил этиш ва уларнинг фаолиятида Коммунистик партиянинг раҳбарлик ролига бағишланган. Бу бобда бой материаллар асосида партия томонидан ўтказилган ва эксплуататор буржуа давлатини синдиришга қаратилган энг муҳим демократик ҳамда социалистик ўзгаришлар кўрсатиб берилган. Халқ Комиссарлари Совети Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети, Бутуниттифоқ Халқ Хўжалик Кенгаши, Халқ Комиссарлари ва бошқа марказий давлат органларини тузиш жараёнлари ифодаланган саҳифалар ўқувчиларда катта қизиқиш уйғотади. Олим ҳукумат состави масаласи юзасидан меньшевик за эсерлар билан, шунингдек партия ичидаги сўл таслимчилар (Каменев, Сокольников, Рязанов ва бошқалар)билан олиб борилган курашнинг мураккаб вазиятини яхши кўрсатиб берган.

Октябрь революцияси ғалабаларини ҳимоя қиладиган ва сақлаб қоладиган органларни тузишда, буржуа давлат машинасини синдириш ишини поёнига етказишда партия ўйнаган роль китобнинг учинчи бобида баён этилган. Китоб пролетар давлатининг Қизил Армия ва Ҳарбий Денгиз Флоти, ВЧК, совет суди ва милиция каби органлари барпо этилишининг аҳамиятини билиб олади.

Китобда халқ оммасини парламент хомхаёллигидан халос этиш учун партия олиб борган кураш, большевикларнинг Таъсис мажлисига муносабатда тутган тактика йўллари кўрсатиб берилган. Омма партия фаолияти таъсири остидагина Таъсис мажлиси фойдасига Советлар ҳокимиятидан воз кечиш бир қадам орқага ташлаш эканлигини, фақат Советларгина социалистик жамият асосларини ярата олишини тушуниб етди.

Монографиянинг Советлар аппаратини барпо этиш ва мустаҳкамлаш юзасидан партия Марказий Комитети, маҳаллий партия ташкилотлари олиб борган курашларни ёритган саҳифалари катта қизиқиш туғдиради. Советлар давлат ҳокимиятининг тўла ваколатли органига, ягона барқарор давлат органига айлангунича хилма-хил ва мураккаб йўлни босиб ўтди. Ана шу жараённи ёритишда автор жуда кўп ҳужжат ва архив материалларини жалб этган.

Пролетариат диктатураси системасида Коммунистик партиянинг раҳбарлик ва йўналтирувчилик роли объектив қонуниятдир. Китобнинг бешинчи боби ана шу масалага бағишланган. Бунда автор раҳбар партияга айланган Коммунистик партиянинг ўз фаолиятида янги ташкилий формалар ва методларни ишлаб чиққанлиги, Советлар ва меҳнаткашларнинг бошқа оммавий ташкилотлари билан ўзаро тўғри муносабат формаларини қандай ишлаб чиққанлигига доир жуда қизиқарли материаллар келтиради. Бу бобда партия қурилишининг кенг кўламда йўлга қўйилиши, партия Марказий Комитетининг 1918 йил 18 май қарори ва Марказий Комитетнинг циркуляр хатлари асосида партия ташкилотлари ишининг қайта қурилиши тасвирланган.

Советларда большевиклар фракцияси фаолиятини ёритишга автор муфассал тўхталган. Бу ўринда у маҳаллий Советларда большевистик фракциялар фаолиятига доир жуда кўп архив ҳужжатларидан фойдаланади. Советларга партия раҳбарлиги форма ва методларини ҳартомонлама чуқур тадқиқ қилиш Б. М. Морозовнинг катта хизматидир, албатта. Чунки бу проблема шу пайтгача партия тарихчилари эътиборидан четда қолиб келарди.

Илмий асарнинг сўнгги олтинчи боби қишлоқда социалистик революцияни янада ривожлантириш даврида партия ва Советлар фаолиятини ёритишга бағишланган. Автор Советлар орқали ишчилар синфи билан меҳнаткаш деҳқонлар иттифоқининг мустаҳкамланишини кенг кўламда очиб беради. Илғор ишчиларнинг қишлоққа боришлари, пролетариат диктатурасини мустаҳкамлаш ва унинг давлат формаси Советларни барқарор қилиш учун камбағал комитетлари ташкилотларининг тузилиши зарур бўлиб қолганлиги алоҳида таъкидланади. Советларда коммунистларнинг раҳбарлик ролини ёрқин ифодаловчи рақамлар келтирилади. Монографияда майда буржуа партиялари тарқаб кетишининг ва 1918 йилда Советларга ягона партия раҳбарлигининг қарор топишининг объектив жараёни яхши кўрсатиб берилган.

Китоб хотимасида партия ташкилотларининг Советларга раҳбарлиги тажрибасини умумлаштирган партия VIII съезди қарорлари аҳамияти тушунтириб берилади. Автор пролетариат диктатурасини курашиб қўлга киритиш ва уни мустаҳкамлашнинг, пролетариат диктатурасининг биринчи йилида партия ва совет органларининг барқарор аппаратини барпо этишнинг тарихий аҳамиятини алоҳида таъкидлайди.

Хулоса қилиб айтганимизда Б. М. Морозовнинг асари муҳим ва актуал темага бағишланган оригинал тадқиқотдир. Бу йирик илмий иш партиямиз ва Советларнинг Улуғ Октябрь социалистик революцияси давридаги қаҳрамонона тарихини ўрганувчиларда шубҳасиз катта қизиқиш туғдиради. Китобнинг Улуғ Октябрь социалистик революцияси шонли 50 йиллик байрами арафасида босилиб чиқиши илмий тадқиқотнинг аҳамияти ва актуаллигини янада оширган.

С. НОСИРХЎЖАЕВ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

1) Б. М. Морозов. «Партия и Советы в Октябрьской революции», М., 1966. 420 стр. (Академия общественных наук при ЦК КПСС).

БИЛИМ ЮРТЛАРИДА ИМТИҲОНЛАР

БЎЛАЖАК ТАРБИЯЧИЛАР

Серқуёш республикамиз Ўзбекистон қўлигул, матонатли, ғайратли халқимизнинг шарафли меҳнати натижасида тобора кўркамлашиб, обод бўлиб ҳуснига-ҳусн қўшилиб бормоқда. Ана шуларнинг ижодкори — меҳнаткаш халқ учун барча имкониятлар муҳайё этиб қўйилган. Уларнинг севимли фарзандлари учун боғча-яслилар, мактаблар, маданий ва кўнгилли ҳордиқ чиқарадиган хилма-хил истироҳатгоҳлар муҳайё.

Кичкинтойларнинг қувнаб, эркин ва хушчақчақ ўсиб-улғайишлари учун боғча-яслилар тармоғи йил сайин ортиб боряпти. Тарбия ўчоқларини етук малакали тарбиячи — мутахассислар билан таъмин этиш борасида Тошкент шаҳридаги Н. К. Крупская номли мактабгача тарбия педагогика билим юрти катта ҳисса қўшиб келаяпти.

Мазкур билим юртида давлат имтиҳонлари ва курсдан-курсга кўчириш имтиҳонлари бошланди. Республикамизнинг барча областларига ишга йўлланма олувчи бўлғуси тарбиячи педагоглардан 250 киши имтиҳон топширди. Айниқса мактабгача тарбия педагогикаси фани бўйича имтиҳон топширган битирувчи 3-курс ўқувчилари юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Мазкур фандан тузилган имтиҳон билетларининг биринчиси назария бўйича бўлса, иккинчи ва учинчилари практик ва амалий жавоб қайтаришни талаб этади. Бу битирувчи ва ҳаётга йўлланма олувчи ҳар бир мутахассис — бўлғуси тарбиячининг нақадар тайёргарликка эга эканлигини аниқ билиш ва имтиҳондан ўтказиш имкониятини беради. Бу ўринда биргина фактни келтириш кифоя. 3-«В» курсининг имтиҳон топширган 28 ўқувчидан 15 киши «беш» ва «тўрт» баҳо олишга муваффақ бўлди. Айниқса, Дилором Азизова, Раъно Дадажонова, Турсуной Эргашева, Карима Акрамова, Азизахон Бўриева, Дилором Маҳкамова сингари ўқувчиларнинг жавобларидан давлат имтиҳон комиссияси аъзолари мамнун бўлдилар. Билим юртининг 34 йиллик педагогик стажга эга бўлган тажрибали муаллима республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Азиза опа Ғуломованинг йил давомида ўз талабаларига чуқур ва мустаҳкам билим берганликларини ҳамда, уларни имтиҳонларга пухта тайёрлаганликларини уқтириб ўтиш ўринлидир.

Ҳозир билим юрти педагогик коллективи имтиҳонларни якунлаб, битирувчиларни ҳаётга йўллаш билан бирга янги ўқув йилига ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқда.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

Суратда: имтиҳон пайти.
Н. Аъзамов фотоси.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

БЕКОБОД районидаги Ленин номли колхоз правлениесининг ташаббуси билан механизаторлар тайёрлайдиган олти ойлик курс очилди. Курс машғулотларига кўпгина йигит-қиз қатнашмоқда.

Курс тингловчилари қишлоқ хўжалигини механизациялаш билан боғлиқ темаларда мазмунли суҳбатлар тинглайдилар. Шу билан бирга улар жойларда бўлиб, донгдор механизаторлар иш тажрибалари билан танишадилар.

А. Ҳамдамов.

●

ПОЙТАХТНИНГ Киров райони мактаблари ўқувчилари ёзги каникулларини соя-салқин боғроғлар қўйнида ўтказмоқдалар. Район халқ маорифи бўлими ташаббуси билан болаларнинг мазмунли дам олишларини таъминлаш мақсадида мактаблар ҳузурида бир нечта пионер лагерлари очилди. Шу билан бирга бешта мактабда соғломлаштириш майдончалари ташкил этилди.

Ёзги каникул даврида район ўқувчиларидан 3,5 минг киши мамлакатимиз бўйлаб саёҳатга чиқади.

С. Султонов.

●

БУ КАТТА касалхона областимизда ҳозирча ягона. Чиндан ҳам Чирчиқ шаҳрида қад кўтарган бу икки қаватли гинекологик корпус аёлларимиз учун муносиб совға бўлди.

Чирчиқдаги туғруқхона ҳузурида очилган гинекологик корпусда 80 ўрин бор. Бу ерда хотин-қизларга консультациялар бериб борилади. Корпусдаги болалар гинекологик кабинети илғор тажрибаларни оммалаштирувчи марказ бўлиб қолди.

Ж. Хўжаев.

●

ЯНГИЙЎЛ районининг Олмазор посёлкасида жойлашган 1-қишлоқ профессионал-техника билим юрти ўз фаолияти мобайнида жуда кўп мутахассислар тайёрлаб чиқарди. Кадрларни ўқитишда ва уларга фойдали касб ўргатишда кекса педагог Аброр ака Аҳроровнинг хизмати каттадир.

Таниқли механизатор Инобат Охунова, Ҳанифа Усмонова, Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхознинг механизатори Турсуной Раимова, «Қизил Октябрь» колхозининг участка бошлиғи Саодат Турдиалиева ва бошқалар Аброр акани ўзларининг муносиб устозлари сифатида ҳурмат қиладилар.

Бу камтарин устоз қайноқ ижодий фаолиятига яқинда 20 йил тўлди. Шу тантана муносабати билан билим юртида учрашув ўтказилди. Учрашувда Аброр ака Аҳроров сўзга чиқиб, ёш механизаторлар тайёрлаш ишига бундан кейин ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшажагини айтди.

Ҳ. Сулаймонов.

●

Улуғ Октябрь революциясининг шонли 50 йиллик юбилейи муносабати билан Белоруссия политехника ва Белоруссия радиотехника институтлари ташаббуси билан Минск шаҳрида студентларнинг XIII илмий-техника конференцияси ўтказилди.

Студентлар ижоди учун катта имтиҳон бўлган илмий йиғинга Болтиқ бўйи республикалари, Калининград области олий ўқув юртлари билан бир қаторда Тошкент политехника институтидан ҳам вакиллар таклиф этилган эди.

Химия-технология факультетининг бешинчи курс студенти Ленин стипендиати А. Ортиқов, дипломант Ш. Тўхтахўжаева, А. Денисов ва бошқаларнинг докладлари конференцияда юқори баҳо олди. Улар ижодий муваффақиятлари учун юбилей конференциясининг эсдалик медали билан тақдирландилар.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР
МАҚОЛАЛАР
ВОҚЕАЛАР

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ АҚШ ҲУКУМАТИГА НОТАСИ

30 июнда АҚШнинг Москвадаги элчихонасига Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига нотаси топширилди. Нотанинг мазмуни қуйидагича:

«29 июнь Москва вақти билан соат 12.00 да Америка самолётлари Хайфон портидаги причалда турган совет «Михаил Фрунзе» савдо кемасини бомбардимон қилдилар. Кемага шарикли бомба ташланиб, унинг портлаши натижасида кемага шикаст етказилди.

АҚШ ҳарбий самолётларининг совет кемасига янги ҳужуми АҚШ самолётларининг совет «Туркистон» кемасига ҳужуми муносабати билан Совет ҳукуматининг берган нотасига АҚШ ҳукумати ўзининг жавоб нотасида АҚШ томони келажакда бундай ҳолларнинг бўлишига йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўради, деб ишонтирганлигига қарамай юз берди. Совет «Михаил Фрунзе» кемасининг бомбардимон қилиниши Америка томонининг берган бу ваъдаси бажарилмаётганлигини кўрсатади.

Совет ҳукумати Америка авиациясининг қароқчиларча ҳаракатларининг хавф-хатарли оқибатлари учун бутун жавобгарлик АҚШ ҳукумати зиммасига тушади, деб жиддий равишда огоҳлантиради.

СССР ҳукумати АҚШ ҳукуматига қатъий норозилик билдиради, бундай ҳужумларга чек қўйилади деган самарали кафолатлар берилишини ҳамда айбдорларнинг қаттиқ жазоланишини талаб қилади.

АҚШ АҲОЛИСИНИНГ СОНИ

НЬЮ-ЙОРК. 29 июнь. (ТАСС). 1967 йил 1 майда АҚШ аҳолиси 198 миллион 765 минг кишига етди. Мамлакат аҳолиси шу йилнинг охиригача ёки келгуси йилнинг бошида 200 миллион кишига етади, деб кутилмоқда.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 30 июнь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари мамлакатнинг кўпгина районларида АҚШ ва Сайгон қўғирчоқ ҳукуматининг қўшинларига қарши уруш ҳаракатларини активлаштириб юбордилар. Меконг дарёси дельтасида — Сайгоннинг жанубида ва марказий ясси тоғликда шиддатли жанглар олиб борилмоқда.

АП агентлигининг Сайгондаги мухбирининг хабар беришига кўра, Американинг ана шу жангларда қатнашган икки ротаси оғир талафот берган. Сайгондаги Америка қўмондонлиги вакилининг айтишига кўра, ўтган ҳафта ичида америкаликлардан 274 киши ўлдирилган, 1,258 киши ярадор қилинган.

САЙЛОВ АРАФАСИДА

БЕРЛИН. 2 июлда Германия Демократик Республикасида халқ палатасига ва республика округ халқ вакилликларига депутатлар сайлаш ўтказилади. Ҳозир сайлов кампаниясининг сўнгги босқичи — сайловчиларнинг йиғилишларини ўтказиш тугалланмоқда. Бу йиғилишларда депутатликка номзодлар нутқ сўзламоқдалар. Германия Демократик Республикаси қонун чиқарувчи олий органи бўлган халқ палатасига 434 депутатлик ўрнига 580 дан кўпроқ номзод кўрсатилди. Булардан 313 номзод ишчилар синфидан чиққан кишилар, 55 номзод қишлоқ хўжалик кооперативлари меҳнатчиларидир. Номзодлар орасида барча аҳоли табақаларининг вакиллари бор.

Май ойининг бошидан ҳозирги вақтгача мамлакат шаҳар ва қишлоқларида сайловга тайёргарлик давомида 410 мингдан кўпроқ ҳар хил оммавий тадбирлар, асосан сайловчилар вакилларининг йиғилишлари, митинглари ва конференциялари ўтказилди. Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг секретари, Германия Демократик Республикаси давлат кенгашининг раиси В. Ульбрихт, Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси В. Штоф ва мамлакатнинг бошқа раҳбар арбоблари сайловчилар олдида нутқ сўзладилар. Республика ҳаётининг барча томонларини ўз ичига олган мунозараларда 3,5 миллиондан кўпроқ граждан иштирок этди.

АГРЕССОРЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. 30 июнь. (ТАСС). Исроил «ўзининг ривожланиш» эҳтиёжлари учун АҚШда 500 миллион доллар миқдорида заём жойлаштиришга ҳаракат қилмоқда. Қимматли қоғозлар билан операциялар устидан контроль комиссияси Вашингтондан ана шу ҳақда хабар берди.

Исроил агрессорларига ёрдам кўрсатиш учун катта миқдорда заём жойлаштириш идеяси АҚШда қўллаб-қувватланмоқда. Заём шу йилнинг ўзидаёқ чиқарила бошлайди деб тахмин қилмоқдалар. Облигацияларни банклар, страхование компаниялари турли «фондлар» сотиб олади.

АВИАЦИЯ САНОАТИ ЙИРИКЛАШТИРИЛМОҚДА

ПАРИЖ. (ТАСС). Франциянинг йирик авиация саноатчиси Марсель Дассо Сельвэн Флуарага қарашли «Беге» авиация компанияси акцияларининг контрол пакетини сотиб олди. Янги группа Францияда давлат контроли остида бўлган «Сюд-авиасьон» фирмасидан сўнг самолётлар ишлаб чиқариш юзасидан иккинчи ўринни эгаллайди. Унинг заводларида 14 мингга яқин ишчи ва инженер-техник ходимлар ишламоқда.

Парижда бўлган матбуот конференциясида ўз заводларининг Марсель Дассо контролига ўтганлигини эълон қилган С. Флуара бирлашаётган ҳар икки фирманинг ҳар бири юридик мустақиллигини ҳамда ўз ишлаб чиқариш ва тадқиқот ишлари программасини сақлаб қолади, деб тафсилот берди. «Беге» компаниясининг Марсель Дассо контроли остига ўтиши ҳукуматнинг мадади билан бўлди.

ЯНГИ ЙЎЛДОШЛАР УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. 30 июнь. (ТАСС). Америка ҳарбий ҳаво кучларининг Ванденбургдаги (Калифорния штати) базасида кеча тахминан 3.800 километр баландликда ўтадиган қутб орбитасига иккита йўлдош — «Секор» ва «Аврора—1» йўлдошлари учирилди. ЮПИ агентлиги ана шу ҳақда хабар беради.

Ҳарбий ҳаво кучлари вакилларининг айтишларига кўра, «Секор» йўлдошини учиришдан мақсад — бир-биридан узоқда турган нуқталарнинг қаерда жойлашганлигини аниқлашдир, «Аврора—1» йўлдошини учиришдан мақсад эса, — қутб шуъласининг пайдо бўлиши билан боғлиқ электр ҳодисаларни рўйхатга олишдан иборат.

АҚШда ЯДРО ҚУРОЛИ ЕР ОСТИДА ПОРТЛАТИЛДИ

ВАШИНГТОН. 30 июнь. (ТАСС). Қўшма Штатлар Невада штатидаги синов полигонида Ер остида ядро қуролини портлатди. Американинг атом энергияси бўйича комиссияси ана шу ҳақда хабар берди.

Монтевидео (Уругвай). Минглабшаҳар ишчилари ва студентлари эксплуатацияга қарши курашаётганлар билан бирдамлик билдириб меҳнат шароитларини яхшилаш учун намойишларда қатнашдилар.
Пренса Латина — ТАСС фотоси.

ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

Янги шеърлар

Азиз АБДУРАЗЗОҚ

ТАРЖИМАИЙ ҲОЛИМДАН

Болаликда кўримсиз эдим,
Аммо гардсиз, қурумсиз эдим.
Шунга ҳар дам шукур
қилардим,
Шуни ўйлаб фикр қилардим:
«Баъзилардай гўзал эмасман,
Усти-бошда тугал эмасман.
Лекин шу ҳам каттакон ғамми?
Беҳуда ғам ўртар одамни.
Ундан кўра ўйлай ўқишни,
Парво қилмай совуқни, қишни».
Шундай дердим. Баъзида аммо
Ўй сурардим дунё ва дунё:
«Гўзал-гўзал ўртоқларим бор,
На ейишга, на кийишга зор.
Нега улар мени менсимас?
Мен уларга гўё одаммас...»
...Йиллар ўтди. Гўзал баъзилар,
Усти-боши тугал баъзилар
Бора-бора ҳуснин йўқотди.
Мағиздай соф тусин йўқотди.
Меҳнат отин эгарлагандан
Улар ўрнин эгаллабман ман,
Мен ҳам гўзал бўлиб қолибман,
Анча тугал бўлиб қолибман.
Шундай дўстлар, қилмасак
меҳнат,
Гўзаллик ҳам экан омонат,
Гўзаллик деб ёндим ҳар нафас,
Гўзалларга қилмасдан ҳавас.

КЎПРИК

Сой устида камондай эгик
Турар эди якка чўп кўприк.
Битта-битта аранг ўтардик,
Икки одам қиларди кўплик.
Ўзгараркан доим бу олам:
Кирсиллаб кўприкнинг бели.
Ўтолмади бирорта одам,
Йўлсиз қолди бир қишлоқ эли.
Шу кўприкнинг нақ ёнбошида
Катта кўприк қурилди жадал.
Пойдеворн тоғлар тошидан,
Устунлари, белбоғи металл.
Ундан ўтар одам ва карвон,
Пастда қолди якка чўп ёлғиз.
Юқоридан ўтганим замон,
Пастга назар ташлайман
ҳаргиз.
Салом сенга кўҳна кўпригим,
Сен болалик, сен гўё отам.
Умуртқангда кечган шўхлигим,
Ҳазилларим кечирган сен ҳам...

* * *

Айвонга дон сепдим.
Кўп эмас, жиндак.
Аслида дон эмас,
Чиқинди — курмак.
Шу кундан чумчуққа тўлди
айвоним,
Бир ажиб қуш бозор бўлди
айвоним.
Шу кундан эринмай гуручдан
жиндак
Ажратиб сепаман шолию,
курмак.
Чумчуқлар келганда ўйлайман
ҳар кун:
«Яхшилик бор жойга келаркан
ҳар ким».

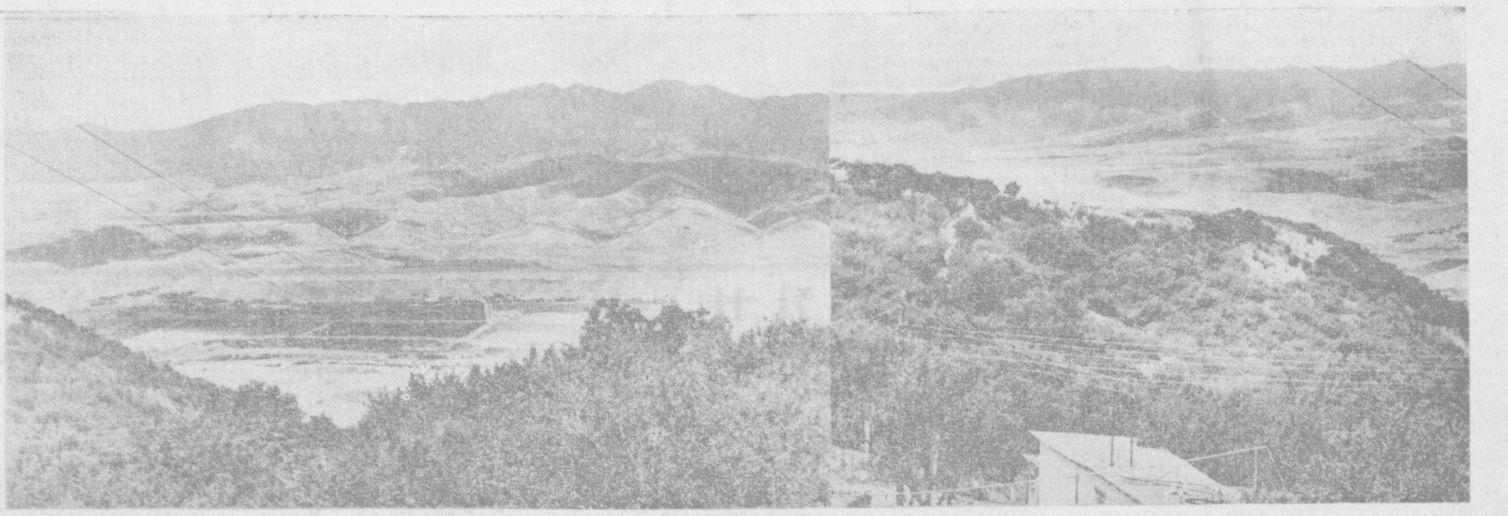

Тянь-Шань тоғи этакларида.

Ф. Мельников фотоэтюди.

ЁШ ТАЛАНТЛАР

Николай Островский номидаги Тошкент Давлат театр ва рассомчилик санъати институтининг драма-актёрлик факультети 3-курс студентлари ёзувчи Чингиз Айтметовнинг «Сарвиқомат дилбарим» асарини саҳналаштирдилар. Бу спектакль студентларнинг диплом иши ҳисобланади. Асарни муваффақиятли саҳналаштирилиши бўлажак ёш санъаткорларга таълим бераётган ўқитувчиларни бениҳоя хушнуд этди.

А. НОСИРОВА.

„СЎҚОҚ“ ЧОРЛАЙДИ

Тянь-Шан тоғининг жанубий этаги хушманзара, серфайз жойлар ҳисобланади. «Сўқоқ» дам олиш уйи ҳам шу ерда жойлашган.

Бу дам олиш даргоҳи ўзининг мусаффолиги, тоза тоғ ҳавоси билан, кўм-кўк дов-дарахтлари-ю, тоғ оралиғини ёриб оқиб чиқаётган зилол суви билан азалдан ҳаммани ўзига мафтун этиб келади. Бу ерда бир марта мазза қилиб хордиқ чиқарган киши, келгуси йилга албатта келаман деб кўнглига тугиб қўяди.

Ҳа, «Сўқоқ»да дам олиш орзусини билдирганларнинг сони йил сайин ортиб бормоқда. 1966 йили беш мингдан зиёд киши дам олган эди. Бу йил ҳам боғ қўйни дам олувчилар билан гавжум.

— Мен Москвада ишлайман, —деб ёзибди дам олувчилардан Галиев, таклифлар дафтарида. «Сўқоқ»да 12 кун бўлдим. Тоғ шабадаси, зилол сувнинг беғубор оқиши, бу ернинг ажойиб табиатини ҳеч қачон унутмайман. Дам олиш уйининг ғамхўр ва тиниб-тинчимас коллективидан беҳад мамнунман.

Азим Самарқанддан, Бекободдан, узоқ Сибирь шаҳарларидан келган ўнлаб кишилар ҳам таклиф дафтарида дам олиш уйининг иноқ коллектив аъзоларининг шаънига илиқ юрак сўзларини ёзиб қолдиришган.

Аслида ҳам шундай: «Сўқоқ»да дам олиш уйининг директори Карим ака Ҳасановдан тортиб оддий ошпаз Эркин Ҳосиловгача ҳар бир аъзоси сидқидилдан меҳнат қилишмоқда, дам олувчиларни мириқиб хордиқ чиқаришлари йўлида жонкуярлик кўрсатмоқдалар.

Кеч кириши билан бу ернинг кенг ҳовлиси одамлар билан гавжум бўлади. Кинотеатр биносида янги фильм намойиш этилади. Кўм-кўк дарахтзорларга бурканган ёзги клуб саҳнасидан эса шўх куй ва ёқимли қўшиқлар янграйди.

Дам олувчилар кучи билан ташкил этилган ҳаваскорлар тўгараги қатнашчилари ўз маҳоратларини намойиш этишади.

Ҳар якшанбада дам олувчилар махсус автобусда сафарга отланишадилар. Улар пойтахтимизнинг қурилиш объектларида бўлишиб, янги Тошкентни тиклаётган зарбдор қурувчилар билан учрашиб, катта таассурот билан қайтишмоқда.

Ҳадемай «Сўқоқ»да дам олаётганлар янги куч ва ғайрат тўплаб меҳнат қучоғига қайтадилар.

Бу оромбахш ва серфайз даргоҳ эса янги дам олувчилар отрядини қулоч очиб кутиб олади.

И. ЮСУПОВ.

ЙИГИРМА ОЛТИНЧИСИ ОТИЛМАСИН

Э. АРБЕНОВ ва Л. НИКОЛАЕВ.

— Бировнинг қони ҳам тўкилдими?

Исломбек истар-истамас жавоб берди:

— Ҳа...

У жим бўлиб қолди.

— Охирига етказ...

— У сотқинлик қилди... —Ўтмишни тиклаш, эсэсчи қўлида қурбон бўлган кишининг номини тилга олиш мумкинми ва зарур эдими. Корли Беньяминовода юз берган фожеа тушунарли бўлармикан.

Ҳар ҳолда, Азизнинг қандай роль ўйнаганини Надия билиши керак.

— У политрук Салимни сотди.

— Нима?!

Надия қўрқиб кетди. Беихтиёр Исломбек шинелининг енгидан маҳкам ушлади.

— Бир пайка нон ва кружка кафега сотди...

— Йўқ, йўқ... Исми ким эди?

— Салим...

— Бас...

— Кечир, — Саид ўзини йўқотиб қўйди. Ниманидир пайқагандай бўлди. Надиянинг эсига акаси тушди. Биринчи учрашганларида Надия гапириб берган эди. — Салим исмлилар камми... Унинг фамилияси эсимда йўқ... Исломбек ёлғон гапирди.

— Ўша... Надия қўнишди, секин овоз чиқармай йиғлади, шекилли.

Саид уни бағрига босди. Овунтира бошлади:

— Ўхшашлик бу. Қанча-қанча одамларнинг исми...

Надия бош чайқади. Уни ишонтириш мумкин эмас эди.

— Сезган эдим-а... Шундай бўлишидан қўрққан эдим.

Оғир, қайғули янгиликлар куни бўлди бу кун. Ҳис-туйғуга берилиб кетиб, эҳтимол иккаласи янглишгандир. Ҳис туйғу эса атрофида яшириниб ётган даҳшат билан суғорилган эди.

У Надияни узоқ вақт овунтирди. Надия ниҳоят, — эс-ҳушини йиғиб олди-да, Исломбекдан ҳамма нарсани, Салимга тааллуқли барча ҳақиқатни айтиб беришни талаб қилди. У Салим ўз акаси эканига имони комил эди. Қайғули воқеани Надия жим туриб тинглади-да:

— Унинг вафоти қандай бўлди? — деб сўради, холос.

Саид хўрсинди.

— Ўшандай дақиқада мен ҳам унга ўхшаш бўлишни истардим... Бунга Надия ҳам ишонди. У Саиднинг қўлини сиқди.

Ажабо, Исломбек ҳеч нарсани сезмаган эди. Уни эрталабдан комитетдагилар излашади. Қаюмни ҳам излади. Ольшер икки марта телефон қилиб шарфюрерни ўз ҳузурига келишини талаб қилди. Исломбекни ҳеч қаердан топиша олмади.

У ҳам бошқалар каби Ноенбургерштрассега кечикиб келиши, умуман келмаслиги ҳам мумкин эди. Ольшернинг махсус топшириғини рўкоч қилиши мумкин. Ҳеч ким «Тюркостштелае» бошлиғини текшириб ўтирмайди. Аммо бугун иккала томон ҳам қидирган эди. Саиднинг йўқлигини сезмаслик мумкин эмас эди. Кундуз соат учда у чарчаган, шинели нам ғамгин бир ҳолда комитетга кириб келди. Фрау Людерзен кўрган заҳоти чапак чалиб:

— Майнготт, у тирик.— деди.

— Нима?— Саид тушунмади. Нега энди менинг ўлишим керак экан?

— Нариги дунёга сафар қилувдингизми, жуда бедарак кетдингиз Фрау Людерзен жиддий тус олиб буюрди.

— Дарров гауптштурмфюрерга боринг!

«Тюркостштелле»да Саид бирорта ҳам чеҳраси очиқ одамни учратмади. Надия, афтидан, фронт линияси орқасидаги муваффақиятли операция муносабати билан бўлган шодликни кўпиртириб юборганга ўхшайди. Офицерлар ҳар галгидек сукунатда эдилар. Саид Ольшерда ҳам айтарлик ўзгариш сезмади: қарашлари, одатдагидек, эҳтиёткор, овозида расмий оҳанг. Тўғри, капитаннинг қиёфасида қандайдир тантанаворлик сезиларди. Гауптштурмфюрер харбий кийимда эди. У бошини баланд тутиб кителининг ёқасини гоҳо тортиб-тортиб қўяр эди. «Тюркестштелле» бошлиғи ўз гавдасига мос тикилган эсэсчи кийимини кейинги вақтларда жуда кам киярди.

У Исломбекни дераза олдида тик турган ҳолда қабул қилди. Саиднинг саломига у баланд овоз билан қўлини юқори кўтариб «Хайль!» деб жавоб берди. Бу янгилик эди. Илгари Ольшер панжасини билинар-билинмас қимирлатиш билан чекланарди, Лаблари зўрға пичирлар овоз ҳам чиқармас эди. Бугун ҳамма нарса бошқача. Капитаннинг овози баланд жаранглади. Сўзлари ҳам аниқ.

— Рейхсфюрер менга Саид Исломбекка немис қўмондонлигига қилган хизмати учун ташаккур билдиришни топширди.

Ольшер бўсағада қотиб турган шарфюрерга яқин келиб унинг қўлини қисди.

— Унвонингизни оширишга тақдим этилдингиз...

Саид бу тантанали сўзларга қандай жавоб қилишни билмай, фақат бош қимирлатибгина қўярди. Солдат бундай вазиятда доимо шодлик изҳор қилиши керак бўлса ҳам у кулимсирай олмади. Капитан шундай шодликни кутар, унинг юзидан жавоб излар эди. Диққат билан излади. Бу ҳам синов эди.

— Ишонаман. сиз рейхсфюрернинг яхшилигини унутмассиз.

— Албатта, капитан.

Ольшер ташаккур изҳор этиш маросими шу ҳолда бўлади, деб ўйламаган эди. Гауптштурмфюрер психологик эффект учун ҳамма зарур нарсани қилди. Эффект эса юзага чиқмади: Исломбеклар уруғи ўз ҳаётидаги бундай муҳим воқеани жуда эҳтиёткорлик билан қабул қилди. Эҳтимол тасодифийлик ҳам роль ўйнаган бўлиши мумкин: унга отиб ўлдириш ваъда қилинган эди, энди эса озодлик ва ташаккур эълон қилди. Бундан ташқари шарфюрер ақлли, ҳодисаларни таҳлил қила билиш қобилиятига эга, у тақдирдаги бурилишларни енгилгина қабул қилавермайди. Аслида бу ёмон нарса эмас.

— Хурсандман,— қайд қилди Ольшер.

У яна дераза олдига қайтиб келди-да, тахмин қилинган баландликдан туриб Исломбекка деди:

— Сиз Германияга кераксиз!

Бу капитан муғомбирлигининг сўнгги, кульминация нуқтаси эди. Бундан кейин ишга тааллуқли қисми бошланди:

— Уруш бурилиш нуқтасига яқинлашди. Фюрер стратегияни ўзгартиради. натижада ҳамма нарса одатдан ташқари ва яшин тезлигида амалга ошади. Бу сирни сизнинг рейхга содиқлигингизга ишониб ва менинг олдимда фюрер планининг ижрочиларидан бири турибди. деб айтаётирман.

Ольшернинг нутқи Саид учун даҳшатли ҳукмдек жаранглади: уни қадрдон ерини оёқости қилган душманга хизмат қилгани учун, Германияга ёрдам бергани учун мақтамоқдалар. «Ёлғон! Мен сизлардан, сиздан, Ольшер ўч олмоқчиман. Фақат қандайдир бемаъни тасодиф зарбамни ўзимга қайтаради. Ватан буни билмоғи керак» деб қичқиргиси келарди.

— Сизнинг паролингиз билан қўйилган биринчи қадам ажойиб натижа берди.— давом этди Ольшер.— Бу сизга маълум. Мустафо Чўқоев кишилари билан алоқа ўрнатилди. Биз янада кенгроқ масштабдаги ҳаракатга киришдик, бу ҳаракатларда ҳам жаноб Исломбекнинг роли янада ортади. Сизнинг номингиздан олти киши Чўқоевнинг дўстлари билан учрашишга борадилар. улар Германияга бебаҳо хизмат кўрсатишга тайёрдирлар.

Капитаннинг овозидаги тантанаворлик сўнди. Туриши ҳам ўзгарди. У креслога ўтирди-да, ҳорғин бир ҳолда суянчиққа суянди. Ҳақиқатан Ольшер чарчаган бўлса керак. чунки бош бошқарма кечалари ҳам ишни тўхтатмасди. Истаган вақтда Кольтенбруннердан, ёки Шелленбергдан. ёки ҳатто рейхсфюрер Генрих Гиммлердан телефон бўлиши мумкин. Ўшанда капитан ўз жойида бўлиши керак.

— Онам қандай экан?— сўради Саид.

— ... бебаҳо хизмат,— капитан саволни эшитмади.— Энди гап энг йирик объектларни вайрон қилиш тўғрисида боради.

— Онамнинг аҳволи?— У энди товушини баланд чиқариб, ташвишланиб сўради.

— Э ҳа, сиз онангизни сўраяпсизми!— беҳолгина сўраб Саиднинг юзига тикилди капитан.— онангиз кексайиб қолибди, жаноб шарфюрер... жуда кекса ва касал... Афсус. на чора...

—Уни ўлдиришибдими?— Саид деярли бақирди.

— Нима деяпсиз шарфюрер... Нега энди... Унинг энди иштирок этиши... ортиқча.— сўзини тугатди капитан.

Саид лабларини юмди. Бугун унинг бошига яна бир кулфат тушди... Онаси ўлмоқда... Энг азиз... Энг муҳтарам...

Ольшер стол устидаги қоғозларни ағдарарди,— бирор нарсани излар ёки шунчаки ўзини банд кишидай кўрсатарди. Кейин яна Саидга эътибор берди. Ҳорғинликдан асар ҳам қолмади. Гауптштурмфюрер тирилди. Зерикарли ишдан қутилгандай бўлди. Саиднинг онаси тўғрисидаги суҳбат «Тюркостштелле» бошлиғи учун шундай зерикарли эрмак эди. Яна ҳақиқий иш бошланди.

— Янги, кўлами кенгроқ алоқалар керак. Ишончли одамлар бўлсин.

— Абдураҳмон — эсга солди Саид.

— Яна!

— Ўйлаб кўришим керак.

— Ўйланг.

— Вақт керак.

— Қанча?

Саид истаган муддатини — соат. кун, ҳатто бир ҳафта муҳлат сўраши ҳам мумкин. У хотирлаш эмас, ўйлаб топиши керак эди. Баридан ҳам Ольшердан эшитган. билганлари тўғрисида бир мулоҳаза юритиб кўриши керак.

— Билмайман.— Саид елкасини қисди,— бир неча кун керак...

— Кўп.

— Агар ҳаёлимга барвақт келса...

— Келиши керак,— тасдиқлади капитан.

— Ҳаракат қиламан. жаноб гауптштурмфюрер.

Хайрлашар экан, Саид Ольшердан сўради:

— Анвар Каримов ишончингизни оқладими?

Ольшер дарҳол жавоб бермади. Жавобни ўзидан эмас, Исломбекдан излади. Кўзлари билан тешиб юборадигандек бўлиб унга қаради. Афтидан, шерфюрерга нима кераклигини билмоқчи бўлган бўлса керак.

— Сиз муваффақиятли танлагансиз... Гундт хурсанд... Ольшер эмас, Гундт хурсанд. Ўзининг фикрини айтмади.

(Охири. Боши газетамизнинг 27 июнь сонида босилган).

Х. АЛИМТОЕВ, таржимаси.

ҲАР ТЎҒРИДА

КЎЛЛАР СИРИ

Планетамиз сатхининг 2 процентга яқинини кўллар ишғол қилади. Улар юз минглаб. Лекин йирик кўллар саноқли. СССРдаги Каспий ва Орол денгизлари, Байкал, Ладога ва Балхаш кўллари, Шимолий Америкадаги Верхне, Гурон, Эри ва Мичиган, Африкадаги Виктория ва Танганьика кўллари ва бошқалар шулар жумласидандир.

Йирик кўлларнинг учтаси денгиз сатҳидан пастда экан. Масалан, Каспий денгизи денгиз сатҳидан ўртача 28 метр, Австриядаги Эйр кўли — 12 метр, Мертвое денгизи — 392 метр пастдадир. Мертвое денгизи жуда шўр, унинг ҳар бир килограмм суви таркибида 260 грамм туз бор.

Антарктидада учта ғалати кўл бор. Улардан бири музламайди. Қолган икки кўлнинг муз ости чуқурлигидаги суви ҳарорати плюс 22 даражага боради. Бу кўллар сувини ер қаъридан ажралиб чиқадиган иссиқлик иситади. Илиқ шўр сувнинг зичлиги катта бўлади, шунинг учун у юқорига кўтарилмайди ва сувнинг юқори қатлами билан аралашмайди. Юқори қатламдаги сув эса муздаклигича қолиб, муз билан қопланади.

Дунёда энг чуқур кўл бизнинг Байкалдир, унинг чуқурлиги 1600 метрдан ортиқдир. Иккинчи ўринда Танганьика — чуқурлиги 1435 метр.

УЛКАН ДАРЁЛАР

Ер шарида қайси дарёлар энг узун ҳисобланади? Улкан дарёлар рўйхати бошида Нил (Кагера билан), туради, унинг узунлиги 6671 километр. Ундан кейин Миссисипи (Миссури бошидан бошлаб) —6420 километр, Амазонка — 6400, Объ (Иртиш билан) —5570, Янцзи —5530, Меконг 4500, Парана—4330, Конго—4320, Лена —4270, Нигер—4160, Енисей —4130, Волга—3700, Дунай— 2850, Амур—2846, Ганг— 2700, Замбези—2660, Ориноко—2500, Иваради—2150 ва Макензи—1600 километр. Амазонка энг кўп сувли дарёдир, ундан йилига ўртача 3800 куб километрдан ортиқ сув оқиб ўтади. Бу миқдор жаҳондаги барча дарёлардан оқиб ўтадиган сувнинг 1/10 қисмидан ортиқроқдир.

Дарёлар ҳар йили океан ва денгизларга 12 куб километрга яқин қаттиқ минерал моддаларни олиб келади. Бу моддаларнинг бир қисми чўкинди сифатида денгиз оқимига чўкиб қолади. Натижада дарёнинг туби ва сув сатхи кўтарилади.

Дарёлар ҳар йили океан ва денгизларга 12 куб километрга яқин қаттиқ минерал моддаларни олиб келади. Бу моддаларнинг бир қисми ўтиринди сифатида денгиз оқимига чўкиб қолади. Натижада дарёнинг туби ва сув сатхи кўтарилади.

ИЛОЖИ ТОПИЛДИ

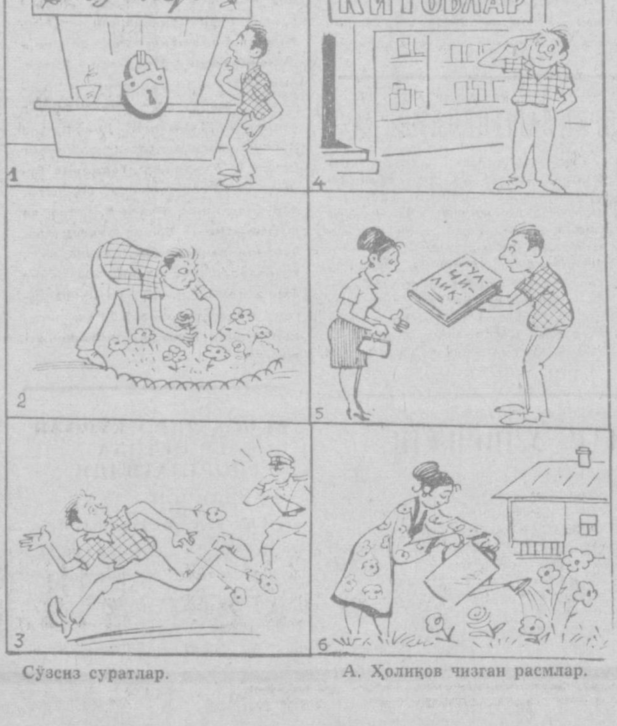

Сўзсиз суратлар.

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

ЎНГГА ЖОЙЛАШГАН ЮРАК

Бирор зарурият билан шифокорларга мурожаат қилишга тўғри келса. улар чап томонга қулоқ солиб, юракни эшитишади ва шунга қараб диагноз қўйишади. Лекин Баҳодир Абдураҳмоновга келганда, унинг юраги чап томонда эмас балки ўнг томонга жойлашганлиги маълум бўлди..

Бу ўйноқи юрак бундан беш йил муқаддам 5-туғрукхона врачларини ҳам хангманг қилиб қўйган эди. Юраги чапни эмас, ўнгни хоҳлаган Баҳодир Абдураҳмонов ҳозир беш ёшга тўлди.

У жуда соғлом ва эркин ўсмоқда. Шуниси қизиқарлики Баҳодирнинг чап қўли ўнг қўлига қараганда анча ҳаракатчанроқдир. Врачлар фикрича юрак томондаги қўл кам ҳаракатчан бўлар экан. «Адашган» юраклик Б. Абдураҳмонов Тошкентнинг Киров районида ўйнаб кулиб юрибди.

С. СУЛТОНОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)

Рус тилида: 10.55 — Эшиттиришлар программаси. 11.00 — Кинофильм (болалар учун). 11.10 — Слоник (октябрятлар учун). Жажжи қиз, Лайлакча (кинофильмлар, болалар учун). 12.20— Закарпатье ҳаваскорлари концерти. 12.50 — Фош этилганлар (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 13.10 — Ярим аср йилномаси. Салават (телеинсценировка). 14.10 — Ўзбек балети — Қоҳирада. 14.30— Колдун ороли (бадиий фильм). 16.55 — Эшиттиришлар программаси. 17.00 — Ғалати туш (телефильм). 17.25 — Телевизион янгиликлар. 17.40 — Қуёш ва шамолни қаршилаб («Ёшлик» студияси кўрсатади).

Рус тилида: 18.20 — Телевизион янгиликлар. 18.35 — Рақснинг яратилиши. 19.15 — Тоғанинг туши (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.40 — Оталар сўзи — ақлнинг кўзи. 21.30 — Наштар табассуми 22.00 — Сурхондарё область театр артистларининг концерти.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

23.00 — Польшадан СССР — Польша енгил атлетика мусобақалари олиб кўрсатилади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)

Ўзбек тилида: 10.55 — Эшиттиришлар программаси. 11.00 — Химия. Эритмалар концентрациясига доир масалалар. 12.05 — Физика. Доимий ток қонунлари.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 — Гимнастика. 13.30— Мультфильм. 13.40 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 14.00 — Интервидение (Вильнюс шаҳридан болалар ижоди фестивали олиб кўрсатилади). 14.40— Интервидение (Ленинград кўрсатади). 15.10 — Москва кундузги эшиттиришларининг охири. 16.10 — В. Каверин. Қум соат (телеспектакль, кичкиналар учун). 16.50 — Новости дня киножурнали. 17.30 — Тенглар даврасида. Ашула ва рақс байрами. 18.10 — Телевизион янгиликлар. 18.30 — Музикали киоска. 19.00 — Тарих фанининг асосий проблемалари. 19.20 — Нур ва соя. 19.45 — Совет киносининг энг яхши фильмлари. 21.25 — Киносаёҳатчилар клуби. 22.20 — Янги старт олдидан.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

18.00 — ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Килиманжаро қори— «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ўтмиш билан учрашув — СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Бегона ҳужжат билан — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Андрес Лапетеусга нима бўлди — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

26-отилмасин — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1.20 ва кеч 8.20 минутда, ўзбек тилида).

ЁЗГИ БИНОДА

Килиманжаро қори — «ФЕСТИВАЛЬ».

Питкиннинг касалхонадаги саргузашти — «РАКЕТА».

Бегона ҳужжат билан — «ВАТАН».

Ярим тундаги ўпиш— ТЕЛЬМАН номли.

Темир ниқоб — «ХИВА».

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, „Правда Востока“ кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор—В35212, Редактор ўринбосарлари—В35885 В31232. Масъул секретарь—В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими—В33786 Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари—В39050 Совет ишлари маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими—В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими—В34048. Эълонлар бўлими—В38142. Коммутатор—В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01911 Индекс 64970 А. 1692.